

Příloha k pozměňovacímu návrhu k tisku 652

– platná znění zákonů s vyznačením navrhovaných změn

Platné znění částí zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

* * *

§ 3

Osoba, která není v hmotné nouzi

- (1) Nestanoví-li tento zákon jinak, osobou v hmotné nouzi není osoba, která
- a) není v pracovním nebo obdobném vztahu, popřípadě nevykonává tyto vztahy alespoň v rozsahu 20 hodin měsíčně, ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost a není vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, popřípadě osoba, která je v pracovním nebo obdobném vztahu, ale nemá z těchto vztahů v rozhodném období příjem, s výjimkou osoby, která je
1. starší 68 let,
 2. poživitelem starobního důchodu,
 3. invalidní ve třetím stupni,
 4. osobou pobírající peněžité dávky nemocenského pojištění z důvodu těhotenství a mateřství nebo rodičem celodenně, osobně a řádně pečujícím alespoň o 1 dítě a z důvodu této péče pobírajícím rodičovský příspěvek, a to po dobu trvání nároku na rodičovský příspěvek a po této době takto pečujícím o dítě, které z vážných důvodů nemůže být umístěno v jeslích nebo v mateřské škole nebo obdobném zařízení,
 5. osobou osobně pečující o dítě ve věku do 10 let závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I nebo osobou osobně pečující o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), a to za předpokladu, že v žádosti o příspěvek na péči pro osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby byla uvedena nebo po přiznání příspěvku na péči příslušnému orgánu ohlášena jako osoba poskytující pomoc^{17a)}; je-li pečujících osob více, lze toto ustanovení použít pouze u jedné z nich, a to té, která byla určena jejich písemnou dohodou, a nedohodnou-li se, nelze toto ustanovení použít vůbec,
 6. poživitelem příspěvku na péči ve stupni II (středně těžká závislost), nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost),
 7. nezaopatřeným dítětem,
 - ~~8. uznána dočasně práce neschopnou,~~
 - 8. uznána dočasně práce neschopnou nebo osobou dokládající potvrzením ošetřujícího lékaře zdravotní důvody, které by byly u osoby pojištěné podle zákona o nemocenském pojištění důvodem pro rozhodnutí ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti; s výjimkou osoby, která je vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění oznamovací povinnosti nebo povinnosti doložit skutečnosti stanovené v § 27 odst. 3 zákona o zaměstnanosti nebo z důvodu neplnění povinnosti uchazeče o zaměstnání dodržovat režim dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu, nebo osoby, která není uchazečem o zaměstnání, ale porušila režim pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi podle § 17a,**

~~9. práce neschopná z důvodu, který by byl u pojištěnce pojištěného podle zákona o nemocenském pojištění důvodem pro rozhodnutí ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti,~~

- ~~109. zaměstnancem, jemuž zaměstnavatel nevyplatil mzdu, plat, odměnu za práci nebo jejich náhradu v termínu jejich splatnosti⁷⁰⁾,~~
- b) je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a bez vážných důvodů odmítla vykonávat krátkodobé zaměstnání³⁾ nebo účastnit se v cíleném programu k řešení zaměstnanosti⁴⁾, a to po dobu 3 kalendářních měsíců následujících po měsíci, ve kterém došlo k odmítnutí,
 - c) prokazatelně neprojevuje dostatečnou snahu zvýšit si příjem vlastním přičiněním (§ 11 odst. 2 písm. a) a b), § 26 a § 27),
 - d) je osobou samostatně výdělečně činnou a její příjem po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí proto, že se nepřihlásila k nemocenskému pojištění, a proto nemá dávky z tohoto pojištění; za osobu samostatně výdělečně činnou se považuje osoba, která se za osobu samostatně výdělečně činnou považuje podle zákona o důchodovém pojištění⁶⁰⁾, **kteřa tuto svoji činnost nepřerušila nebo neukončila,**
 - e) je osobou, které byla za neplnění povinností zákonného zástupce dítěte spojených s řádným plněním povinné školní docházky **nebo povinného předškolního vzdělávání** uložen správní trest podle zákona upravujícího přestupky, a to po dobu 3 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení správního trestu,
 - f) nastoupila výkon zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody nebo byla vzata do vazby, a to počínaje prvním dnem kalendářního měsíce, následujícím po kalendářním měsíci, ve kterém tato skutečnost nastala, za předpokladu že uvedená skutečnost k tomuto dni nadále trvá,
 - g) je osobou, které podle zvláštního právního předpisu^{5c)} nevznikl nárok na nemocenské proto, že si úmyslně přivodila pracovní neschopnost, nebo jí vznikla pracovní neschopnost zaviněnou účastí ve rvačce, bezprostředním následkem opilosti nebo užití omamných prostředků anebo při spáchání úmyslného trestného činu, a proto jí nemocenské nenáleží nebo náleží ve snížené výši,
 - ~~h) je osobou, které byla dávka odejmuta podle § 45 odst. 2 nebo § 49 odst. 5, nebo s ní společně posuzovanou osobou, a to po dobu 3 kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, ve kterém byla dávka odejmuta.~~
 - h) je osobou, které byla žádost o dávku zamítnuta nebo které byla dávka odejmuta podle § 33ac, § 45 odst. 2, § 49 odst. 5 nebo § 63 odst. 2, nebo s ní společně posuzovanou osobou, a to po dobu 6 kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, na který nebyla dávka přiznána nebo ve kterém byla dávka odejmuta.**

(2) Je-li osoba uvedená v odstavci 1 písm. a) až e), g) nebo h) osobou společně posuzovanou podle § 2 odst. 1, posuzuje se pro účely zjištění nároku na dávku společně; k této osobě se přihlíží též při stanovení výše dávky, s výjimkou stanovení výše příspěvku na živobytí podle § 23 písm. b). Za společně posuzovanou osobu podle věty první se pro účely zjištění nároku na dávku považuje též osoba, která není oprávněnou osobou.

(3) Orgán pomoci v hmotné nouzi může v odůvodněných případech určit, že osobu uvedenou v odstavci 1 písm. a) až e), g) a h), a dále nezaopatřené dítě umístěné na základě rozhodnutí příslušného orgánu v plném přímém zaopatření v pobytovém zařízení sociálních služeb podle ustanovení § 48 zákona o sociálních službách, bude považovat za osobu v hmotné nouzi.

(4) Orgán pomoci v hmotné nouzi může v odůvodněných případech určit, že osobou v hmotné nouzi není osoba, jejíž celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že jí mohou i po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení zaručit dostatečné zajištění její výživy a ostatních základních osobních potřeb.

(5) Za osobu, která pobírá příspěvek na živobytí, se považuje příjemce příspěvku na živobytí a osoba společně posuzovaná s příjemcem příspěvku na živobytí.

* * *

§ 9

Příjem

(1) Pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje

- a) 70 % **příjmu z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění⁵³⁾**, příjmu ze závislé činnosti podle zákona upravujícího daně z příjmů, a to po odpočtu daně z příjmů fyzických osob a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, a ze mzdových nároků vyplácených krajskou pobočkou Úřadu práce podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů³⁾,
- b) 80 % příjmu
 1. z náhrady mzdy (platu) nebo sníženého platu (snížené odměny) po dobu prvních 14 dnů a od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 po dobu prvních 21 dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény) podle zvláštních právních předpisů^{14a)} a z dávky nemocenského pojištění¹⁵⁾,
 2. z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci,
 3. z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění⁵³⁾,
- c) 100 % ostatních započitatelných příjmů podle zákona o životním a existenčním minimu¹⁶⁾ s výjimkou příspěvku na živobytí.

(2) Příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob se pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Do odůvodněných nákladů na bydlení se pro účely příspěvku na živobytí započítávají v případech, kdy nelze zjistit přesnou výši těchto nákladů podle § 34, ale dotyčná osoba takové náklady prokazatelně vynakládá, náklady až do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 75 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře 64).

———— (3) Za příjem pro určení přiměřených nákladů na bydlení se považuje příjem uvedený v odstavci 1, s výjimkou

- a) dávek péčovské péče¹⁷⁾,
- b) příjmu uvedeného v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o životním a existenčním minimu a
- c) příjmů uvedených v § 7 odst. 2 písm. m) zákona o životním a existenčním minimu.

(3) Příjmy se započítávají v tom rozhodném období, v němž byly vyplaceny, pokud zákon nestanoví jinak.

(4) Do příjmu se v tom rozhodném období, v němž bylo vyplaceno, započte i plnění z nároků a pohledávek osoby nebo společně posuzované osoby, přestože nebylo vyplaceno přímo osobě nebo s ní společně posuzované osobě. Pokud je na příjmu osoby a společně posuzované osoby prováděn výkon rozhodnutí srážkami z příjmu, započítává se tento příjem ve výši před provedením výkonu rozhodnutí srážkami z příjmu, a to v tom rozhodném období, kdy je osobě a společně posuzované osobě vyplacen příjem po provedení výkonu rozhodnutí srážkami z příjmu.

(5) Za příjem se nepovažují příjmy podle odstavce 1, u nichž nelze jejich započítání do rozhodného příjmu spravedlivě požadovat s ohledem na účel, pro který byly poskytnuty.

³⁾ § 25 odst. 5 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

⁵³⁾ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ § 36 a násl. zákona č. 117/1995 Sb.

§ 10

Aktuální kalendářní měsíc a rozhodné období

(1) Aktuálním kalendářním měsícem se rozumí v případě podání žádosti o dávku kalendářní měsíc, ve kterém byla podána žádost o dávku, a v průběhu poskytování dávky kalendářní měsíc, pro který je posuzováno splnění podmínek nároku na dávku a stanovuje se výše dávky.

(2) Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v případě podání žádosti o dávku, je

a) u opakujících se dávek období 3 kalendářních měsíců předcházejících aktuálnímu kalendářnímu měsíci; pokud však došlo u osoby nebo alespoň u jedné ze společně posuzovaných osob k podstatnému poklesu příjmu, a podstatný pokles příjmu v aktuálním kalendářním měsíci nadále trvá, rozhodné období počíná kalendářním měsícem, ve kterém k podstatnému poklesu příjmu došlo, nejdříve však kalendářním měsícem, který o 2 kalendářní měsíce předchází aktuálnímu kalendářnímu měsíci a končí aktuálním kalendářním měsícem; za podstatný pokles příjmu se považuje ~~zejména ztráta příjmu z výdělečné činnosti, ukončení výplaty podpory v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci a ukončení výplaty rodičovského příspěvku~~ **snížení nebo ztráta měsíčně se opakujícího příjmu alespoň o jednu třetinu, a to zejména příjmu z výdělečné činnosti, z podpory v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci, z rodičovského příspěvku, z dávek nemocenského pojištění,**

b) u jednorázové dávky období aktuálního kalendářního měsíce.

(3) Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v průběhu poskytování opakující se dávky, je období kalendářního měsíce předcházejícího aktuálnímu kalendářnímu měsíci.

(4) Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje, zda občan členského státu Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník není neodůvodnitelnou zátěží systému pomoci v hmotné nouzi, je aktuální kalendářní měsíc.

(5) Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje plnění ostatních podmínek

a) v případě podání žádosti o opakující se dávku, je aktuální kalendářní měsíc,

b) v průběhu poskytování opakující se dávky, je kalendářní měsíc předcházející aktuálnímu kalendářnímu měsíci, s výjimkou zjišťování odůvodněných nákladů na bydlení, kdy je rozhodným obdobím aktuální kalendářní měsíc,

c) v případě podání žádosti o jednorázovou dávku, je aktuální kalendářní měsíc.

(6) Pokud v případě podání žádosti o dávku dochází k podstatnému poklesu příjmů alespoň u jedné ze společně posuzovaných osob, má se za to, že se jedná o podstatný pokles příjmů všech společně posuzovaných osob.

§ 11

Zvýšení příjmu vlastním přičiněním

(1) Při posuzování nároku na příspěvek na živobytí a na doplatek na bydlení se zjišťuje, s výjimkami uvedenými v odstavcích 4 a 5, zda mají osoba a společně s ní posuzované osoby možnost zvýšit si příjem vlastním přičiněním.

(2) Zvýšením příjmu vlastním přičiněním se rozumí zvýšení příjmu

a) řádným uplatněním nároků a pohledávek,

b) prodejem nebo jiným využitím majetku,

c) vlastní prací.

(3) Možnost zvýšit si příjem vlastní prací se nezkoumá při posuzování hmotné nouze u osoby, která je uvedena v § 3 odst. 1 písm. a) bodech 1 až 10.

(4) Prodej nebo jiné využití majetku se nevyžaduje u

- a) nemovitosti nebo bytu, které osoba využívá k přiměřenému trvalému bydlení; orgán pomoci v hmotné nouzi posuzuje přiměřenost bydlení ve vztahu k bydlení stávajícímu zejména s přihlédnutím k jeho formě, velikosti, výši nákladů na bydlení a osobním poměrům dotčené osoby a osob s ní společně posuzovaných,
- b) prostředků zdravotnické techniky poskytovaných podle zvláštního právního předpisu¹⁸⁾,
- c) zvláštních pomůcek osob s těžkým zdravotním postižením; zvláštní pomůckou se rozumí taková pomůcka, na kterou je možné poskytnout příspěvek podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾,
- d) motorového vozidla, které je využíváno k výdělečné činnosti nebo k jiným způsobem nezajistitelné dopravě do školy nebo zaměstnání,
- e) uzavřeného penzijního připojištění se státním příspěvkem²⁰⁾.

(5) Orgán pomoci v hmotné nouzi nemusí vyžadovat prodej nebo jiné využití majetku též v případě, kdy majetek přispívá k pracovnímu uplatnění osob.

(6) Možnost zvýšení příjmu z uzavřeného stavebního spoření se posuzuje až po uplynutí 6 měsíců, za které byla vyplacena dávka, pokud nárok na tuto dávku trvá; v případě, kdy by výše částky, která by byla pro účely zvýšení příjmu zrušením stavebního spoření získána, byla vyšší než desetinásobek částky životního minima osoby nebo společně posuzovaných osob, se k této možnosti zvýšení příjmu přihlíží ihned.

§ 12

Zvýšení příjmu vlastní prací

(1) Jako možnost zvýšení příjmu vlastní prací se posuzuje

- a) započítí výdělečné činnosti u osoby nepracující,
- b) zvýšení rozsahu a intenzity výdělečné činnosti,
- c) možnosti vykonávat lépe placenou výdělečnou činnost-

a to v případě, kdy osoba nadále splňuje podmínku uvedenou v odstavci 2 písm. a).

(2) Za projevenou snahu o zvýšení příjmu vlastní prací se považuje

- a) prokázaná vlastní snaha o zvýšení příjmu z výdělečné činnosti ve smyslu odstavce 1, zejména aktivní součinností s krajskou pobočkou Úřadu práce ve spojitosti s evidencí uchazečů o zaměstnání **ve spojitosti se sociální prací**, využitím služeb agentur práce, inzerce, nabídek výdělečné činnosti prostřednictvím internetu a korespondence se zaměstnavateli **a aktivní součinností ve spojitosti se sociální prací s pověřeným obecním úřadem, obecním úřadem obcí s rozšířenou působností a újezdním úřadem**,
- b) výkon veřejně prospěšných prací nebo krátkodobého zaměstnání zprostředkovaného krajskou pobočkou Úřadu práce,
- c) výkon veřejné služby (§ 18a), je-li tato služba vykonávána alespoň v rozsahu 20 hodin měsíčně, a to pouze po dobu, kdy osoba nadále splňuje podmínku uvedenou v písmenu a).

§ 13

Zvýšení příjmu řádným uplatněním nároků a pohledávek

(1) Zvýšením příjmu řádným uplatněním nároků a pohledávek se rozumí uplatnění

- a) nároku na dávky nemocenského pojištění,
- b) nároku na dávky důchodového pojištění (zabezpečení), s výjimkou starobního důchodu, na který vznikne nárok před dosažením důchodového věku,
- c) nároku na dávky státní sociální podpory,
- d) nároku na výživné a nároku na úhradu některých nákladů neprovdané matce,

- e) nároků z pracovních nebo obdobných vztahů, nároku na podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci a mzdových nároků podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů³⁾,
- f) nároku z jiných pohledávek.

(2) Uplatnění nároků a pohledávek příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi nevyžaduje v případech, kdy je zřejmé, že jejich uplatnění by nebylo úměrné zisku z něj plynoucímu nebo pokud nepovažuje za možné je po osobě spravedlivě žádat.

3) § 25 odst. 5 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

* * *

§ 17

Potvrzení o pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi a potvrzení o ošetření nebo vyšetření ve zdravotnickém zařízení

(1) Osobě, která není uchazečem o zaměstnání a která je práce neschopná z důvodu, který by byl u pojištěnce pojištěného podle zákona o nemocenském pojištění důvodem pro rozhodnutí ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti z důvodu nemoci nebo úrazu, vydá registrující poskytovatel nebo jiný poskytovatel zdravotních služeb, který osobě poskytuje zdravotní péči v případě této nemoci nebo úrazu, na její žádost potvrzení o pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi.

(2) V potvrzení o pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi se uvedou

- a) místo pobytu osoby v době pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi,
- b) rozsah a doba povolených vycházek a
- c) další požadované údaje.

(3) Pro stanovení rozsahu a doby povolených vycházek podle odstavce 2 písm. b) se použije § 56 odst. 6 zákona o nemocenském pojištění obdobně.

(4) Osobě, které bylo vydáno potvrzení podle odstavce 1 vydá na její žádost, je-li to důvodné, registrující poskytovatel nebo jiný poskytovatel zdravotních služeb, který provedl ošetření nebo vyšetření ve zdravotnickém zařízení, potvrzení o ošetření nebo vyšetření ve zdravotnickém zařízení.

(5) Závazný vzor potvrzení podle odstavců 1 a 4 stanoví ministerstvo vyhláškou.

(6) Náklady spojené s vydáním potvrzení podle odstavců 1 a 4 hradí Úřad práce.

§ 17a

Režim pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi

Režimem pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi se u osoby, která není uchazečem o zaměstnání a není osobou, která byla vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění oznamovací povinnosti nebo povinnosti doložit skutečnosti stanovené v § 27 odst. 3 zákona o zaměstnanosti nebo z důvodu neplnění povinnosti uchazeče o zaměstnání dodržovat režim neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu, rozumí povinnost zdržovat se v místě pobytu uvedeném v potvrzení o pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi a povinnost dodržovat rozsah a dobu povolených vycházek.

* * *

§ 22

Povinnost vrátit příspěvek na živobytí nebo jeho část

~~———— (1) Osobě, která se nachází v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a), avšak lze důvodně předpokládat, že se jedná pouze o přechodný stav hmotné nouze, se poskytne příspěvek na živobytí podle § 21 s tím, že tato osoba je povinna za podmínek stanovených v odstavci 3 vrátit příspěvek na živobytí nebo jeho část orgánu pomoci v hmotné nouzi, který příspěvek na živobytí vyplatil. Podmínkou pro poskytnutí příspěvku na živobytí podle věty první je, že očekávaný důchod má být poskytnut zpětně.~~

~~———— (2) Za přechodný stav hmotné nouze se považuje stav, kdy lze na základě zjištěných skutečností důvodně předpokládat, že osoba nabude v krátké době znovu soběstačnosti v uspokojování svých základních životních potřeb.~~

~~———— (3) Příjemce příspěvku na živobytí uvedený v odstavci 1, který obdrží očekávaný důchod, je povinen vrátit příspěvek na živobytí nebo jeho část na základě rozhodnutí orgánu pomoci v hmotné nouzi, který mu dávku vyplatil, tomuto orgánu. Tato povinnost se vztahuje rovněž na osobu, která byla s příjemcem osobou společně posuzovanou. Pokud skutečný získaný důchod bude nižší než příspěvek na živobytí nebo jeho část, povinnost vracet příspěvek na živobytí nebo jeho část zaniká.~~

§ 23

Výše příspěvku na živobytí

Výše příspěvku na živobytí činí, není-li dále stanoveno jinak, za kalendářní měsíc rozdíl mezi

- a) částkou živobytí osoby (§ 24 odst. 1) a příjmem osoby (§ 9 odst. 2), není-li osoba společně posuzována s jinými osobami (§ 2 odst. 1),
- b) částkou živobytí společně posuzovaných osob (§ 24 odst. 3) a příjmem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2); pokud však v rámci společně posuzovaných osob, které jsou posuzovány pro účely pomoci v hmotné nouzi, není některá z osob považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou, stanoví se výše příspěvku na živobytí bez poměrné části příspěvku na živobytí připadající na **částky živobytí osoby osobu**, která není považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou.

§ 24

Částka živobytí osoby a částka živobytí společně posuzovaných osob

(1) Částka živobytí osoby činí

- a) u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let částku životního minima, popřípadě zvýšenou podle § 29,
- b) u osoby, která není uvedena v písmenu a) a která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a v posledních 6 kalendářních měsících před podáním žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi jí byl skončen základní pracovněprávní vztah z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jí vykonávané práci zvláště hrubým způsobem⁶¹⁾ nebo s ní byl skončen jiný pracovní vztah z obdobného důvodu, částku existenčního minima; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 a ~~§ 30~~ této osobě nenáleží,
- c) u osoby, která není uvedena v písmenu a) a dluží na výživném pro nezletilé dítě částku vyšší než trojnásobek měsíční splátky stanovené rozhodnutím soudu, nebo vyšší než částku, která by připadala na 3 měsíce, je-li plnění vyživovací povinnosti stanoveno jiným způsobem, částku existenčního minima, nejde-li o osobu, které vznikl dluh na výživném až po podání žádosti o příspěvek na živobytí a která z důvodu nedostatečného

- příjmu podala soudu návrh na zrušení nebo snížení výživného; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 a § 30 této osobě nenáleží,
- d) u osoby, které je poskytována zdravotní péče ve zdravotnickém zařízení po celý kalendářní měsíc, s výjimkou osoby uvedené v písmenu a), částku existenčního minima; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 a § 30 této osobě nenáleží,
 - e) u osoby, která vykonávala veřejnou službu v rozsahu alespoň 30 hodin v kalendářním měsíci, částku existenčního minima zvýšenou o polovinu rozdílu mezi životním minimem jednotlivce a existenčním minimem, popřípadě zvýšenou o částky uvedené v § 25 až 29,
 - f) u osoby, která pobírá příspěvek na živobytí déle než 6 kalendářních měsíců, částku existenčního minima; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 této osobě nenáleží. Toto ustanovení se nevztahuje na osobu, u které se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 11 odst. 3), osobu s nárokem na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, osobu prokazatelně se účastnící na projektech organizovaných krajskou pobočkou Úřadu práce prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce, osobu, která je výdělečně činná a má z této výdělečné činnosti příjem ve smyslu aktivity podle § 3 odst. 1 písm. a), osobu, která je invalidní ve druhém stupni, a osobu, která vykonává veřejnou službu v rozsahu alespoň 20 hodin v kalendářním měsíci,
 - g) u osoby, která není uvedena v předchozích písmenech, částku existenčního minima, popřípadě zvýšenou o částky uvedené v § 25 až 29.

(2) V případě, že osoba v hmotné nouzi v předcházejících 12 kalendářních měsících pobírala příspěvek na živobytí a ode dne odejmutí naposledy přiznaného příspěvku na živobytí neuplynuly více než 3 kalendářní měsíce, započítávají se do lhůty 6 měsíců uvedené v odstavci 1 písm. f) i předchozí doby čerpání příspěvku na živobytí.

(3) Částka živobytí společně posuzovaných osob činí součet částek živobytí osob, které jsou osobami společně posuzovanými.

§ 25

Hodnocení snahy zvýšení příjmu vlastní prací

(1) Osobě, s výjimkou osoby uvedené v odstavci 2, která má příjem z výdělečné činnosti a prokazatelně se snaží využít další možnosti zvýšení příjmu vlastní prací podle § 12 odst. 1, se zvyšuje částka živobytí o 40 % částky rozdílu mezi životním minimem osoby³¹⁾ a existenčním minimem.

(2) Osobě, která je uchazečem o zaměstnání a prokazatelně se snaží využít další možnosti zvýšení příjmu vlastní prací podle § 12 odst. 2, se zvyšuje částka živobytí o 40 % částky rozdílu mezi životním minimem osoby³¹⁾ a existenčním minimem.

³¹⁾ § 2 nebo 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

* * *

§ 28

Hodnocení možnosti zvýšení příjmu u nezletilých dětí

~~———— Pokud není využíván majetek nezletilého dítěte, přestože by mohl být ve prospěch společně posuzovaných osob využíván, nebo nejsou řádně uplatněny nároky a pohledávky tohoto dítěte, nezapočítává se příslušná částka zvýšení podle § 26 nebo 27 u ostatních společně posuzovaných osob. Při zjišťování možnosti zvýšení příjmu využitím majetku nebo nároků a pohledávek u nezletilých dětí je orgán pomoci v hmotné nouzi povinen spolupracovat s příslušným orgánem sociálně právní ochrany dětí³²⁾. Pokud nedojde k využití majetku nezletilého dítěte, přestože by mohl být ve prospěch ostatních společně posuzovaných osob využíván, a to na základě vyjádření příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí, popřípadě~~

nejsou-li řádně uplatněny nároky a pohledávky tohoto dítěte po uplynutí 3 kalendářních měsíců, za které je pobírán příspěvek na živobytí, má se za to, že jde v případě rodiče (zákonného zástupce) tohoto dítěte o osobu uvedenou v § 3 odst. 1 písm. c).

³²⁾ § 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

§ 28

Hodnocení možnosti zvýšení příjmu u nezletilých dětí

Při hodnocení možnosti zvýšení příjmu u nezletilých dětí se postupuje podle § 26 nebo § 27. Pokud není využíván majetek nezletilého dítěte, přestože by mohl být ve prospěch společně posuzovaných osob využíván, nebo nejsou řádně uplatněny nároky a pohledávky tohoto dítěte, sankce podle § 26 nebo 27 jsou uplatňovány u ostatních společně posuzovaných osob. Při zjišťování možnosti zvýšení příjmu využitím majetku nebo nároků a pohledávek u nezletilých dětí je orgán pomoci v hmotné nouzi povinen spolupracovat s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí³²⁾.

³²⁾ § 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

* * *

Hlava II

Doplatek na bydlení

§ 33

Podmínky nároku na doplatek na bydlení

(1) Nárok na doplatek na bydlení má vlastník bytu, který jej užívá, nebo jiná osoba, která užívá byt **vhodný pro bydlení** na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu¹²⁾ byl

- a) příjem vlastníka bytu nebo jiné osoby, která užívá byt, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24), nebo
- b) příjem společně posuzovaných osob zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24);

právní titul k užívání bytu je přitom nezbytné prokázat písemným dokladem, přičemž předložení čestného prohlášení k tomuto účelu nestačí.

(2) Podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.

(3) Nárok na doplatek na bydlení nevznikne, pokud osoba bez vážného důvodu odmítne možnost přiměřeného bydlení, které je povinna si aktivně hledat; za tímto účelem je osoba také povinna o pomoc při získání takového bydlení požádat obec, ve které má trvalý pobyt či ve které se skutečně zdržuje. Obec je povinna žádost posoudit. Pokud osobě, která ji o pomoc při získání přiměřeného bydlení požádala, nabídka takového bydlení ze strany obce nebyla učiněna, vydá jí obec písemné doporučení dalšího postupu. Pokud nabídka přiměřeného bydlení nebyla osobou akceptována, sdělí to obec příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi. Ustanovení vět první a druhé se nepoužijí u osoby, které byl poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku podle jiného právního předpisu¹⁹⁾, ze kterého byla financována úprava bytu, a u osoby obývající byt zvláštního určení, jestliže její zdravotní stav zvláštní úpravu tohoto bytu vyžaduje.

(4) Za vlastníka bytu se považuje i manžel, který užívá byt na základě práva bydlení odvozeného od vlastnického práva druhého manžela⁷²⁾, pokud nárok na doplatek na bydlení

neuplatňuje manžel jako vlastník bytu. Za nájemce bytu se považují oba manželé, mají-li k bytu společné nájemní právo⁷³⁾. Za dobu trvání nájemního vztahu se považuje i doba od zániku členství v bytovém družstvu do uplynutí lhůty k vyklizení bytu, doba od smrti nájemce služebního bytu nebo bytu zvláštního určení do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu a doba od trvalého opuštění služebního bytu nebo bytu zvláštního určení jeho nájemcem do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu.

(5) Nárok na doplatek na bydlení má také osoba užívající nemovitost po dobu probíhajícího dědického řízení k této nemovitosti, pokud se zůstavitelem, který byl vlastníkem nemovitosti, žila ve společné domácnosti k datu jeho úmrtí a byla s ním společně posuzovanou osobou.

(6) V případech hodných zvláštního zřetele může orgán pomoci v hmotné nouzi určit s využitím informace pověřeného obecního úřadu nebo újezdního úřadu podle § 35a odst. 1, že za vlastníka nebo jinou osobu užívající byt považuje i vlastníka nebo osobu užívající na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, za účelem bydlení jiný než obytný prostor, za předpokladu, že uvedený prostor splňuje standardy kvality bydlení podle § 33b odst. 1. Dále může v případech hodných zvláštního zřetele orgán pomoci v hmotné nouzi s využitím informace pověřeného obecního úřadu nebo újezdního úřadu podle § 35a odst. 1 určit, že za osobu užívající byt považuje i osobu užívající na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu za účelem bydlení ubytovací zařízení podle § 33a odst. 3 v případě doporučení obce, na jejímž katastrálním území se ubytovací zařízení nachází, vydaného podle § 33 odst. 3. Za případ hodný zvláštního zřetele se považuje vždy osoba ubytovaná v domově pro seniory, domově pro osoby se zdravotním postižením, domově se zvláštním režimem, chráněném bydlení, domě na půl cesty, terapeutické komunitě, zařízení služeb následné péče, zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo v azylovém domě podle zákona o sociálních službách⁷⁴⁾; ustanovení § 8 odst. 3 až 5 a § 33b se v tomto případě nepoužijí. Pro prokázání právního titulu k užívání prostorů uvedených ve větách první až třetí se použije odstavec 1 obdobně.

(7) Nárok na doplatek na bydlení má bez splnění podmínek uvedených v odstavcích 1 až 3 nezletilé nezaopatřené dítě, které je v plném přímém zaopatření zařízení pro péči o děti nebo mládež, nebo které žije v náhradní rodinné péči, a to za podmínky, že na něj přešlo vlastnictví nebo nájem bytu a dítě nemá dostatečný příjem nebo majetek k úhradě odůvodněných nákladů na bydlení.

(8) Splňuje-li podmínky nároku na doplatek na bydlení více osob, náleží doplatek na bydlení jen jednou v rámci jednoho okruhu společně posuzovaných osob, a to osobě určené na základě dohody těchto osob. Nedohodnou-li se tyto osoby, určí orgán pomoci v hmotné nouzi, které z těchto osob se doplatek na bydlení přizná.

(9) Nárok na doplatek na bydlení nevznikne, pokud se byt, jiný než obytný prostor podle odstavce 6 věty první nebo ubytovací zařízení nachází v oblasti se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů vyhlášené opatřením obecné povahy podle § 33d. Ustanovení věty první se nepoužije na případy, kdy vlastnické právo nebo právo na užívání bytu, jiného než obytného prostoru podle odstavce 6 věty první nebo ubytovacího zařízení vzniklo před vydáním opatření obecné povahy podle § 33d.

§ 33a

Byt, jiný než obytný prostor a ubytovací zařízení

(1) Bytem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt.

(2) Byt vhodný pro bydlení musí splňovat základní standardy pro bydlení, jimiž jsou:

- a) byt je uzavíratelný a uzamykatelný, je osazen funkčními dveřmi a okny,**
- b) byt má alespoň 1 obytnou místnost, která splňuje požadavky stavebního zákona,**
- c) byt má záchod a koupelnu, které jsou provozuschopné,**
- d) byt má vyčleněný prostor na vaření a přípravu jídla,**
- e) byt je napojen na zdroj pitné vody nebo má zajištěn neomezený přímý přístup k pitné vodě,**
- f) byt má zajištěno dostatečné větrání obytných místností venkovním vzduchem a vytápění v souladu s normovými hodnotami, s možností regulace vnitřní teploty,**
- g) v bytě jsou řádně prováděna nařízená protiepidemická opatření a**
- h) byt nemá závady ohrožující život nebo zdraví osob.**

(23) Jiným než obytným prostorem se pro účely tohoto zákona rozumí prostor, který je na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu určen pro bydlení, a který zároveň splňuje standardy kvality bydlení podle § 33b odst. 1. Pro prokázání právního titulu k užívání jiného než obytného prostoru uvedeného ve větě první se použije § 33 odst. 1 obdobně.

(34) Ubytovacím zařízením se pro účely tohoto zákona rozumí ubytovací zařízení splňující podmínky uvedené v § 21a zákona o ochraně veřejného zdraví, jestliže je ubytování v těchto zařízeních poskytováno na dobu delší než dva měsíce v období šesti měsíců po sobě jdoucích. Pokud je ubytování poskytováno v ubytovacích zařízeních podle věty první, ~~odstavce 2~~ **odstavec 3** a § 33b se v tomto případě nepoužijí.

(45) Za byt se pro účely tohoto zákona považuje též soubor místností, které tvoří stavbu pro individuální či rodinnou rekreaci, nebo samostatná místnost, která tvoří stavbu pro individuální či rodinnou rekreaci, pokud jsou tyto stavby užívány vlastníkem k trvalému bydlení a pokud splňují standardy kvality bydlení podle § 33b odst. 1.

(56) V případech hodných zvláštního zřetele lze s využitím informace pověřeného obecního úřadu nebo újezdního úřadu podle § 35a odst. 1 pro účely tohoto zákona za byt považovat i část bytu, pokud byt splňuje podmínky podle odstavce 1. Pokud v tomto bytě žije více osob, které se pro tyto účely společně neposuzují, určuje se výše odůvodněných nákladů na bydlení za celý byt, a je-li na tento byt těmto osobám poskytován příspěvek na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře, odečte se tento příspěvek od odůvodněných nákladů na bydlení za celý byt, a dále se postupuje podle § 8. Odečte-li se příspěvek na bydlení postupem uvedeným ve větě druhé, platí, že pro účely zjišťování nároku na doplatek na bydlení a jeho výše se tento příspěvek již znovu neodečítá.

§ 33aa

Posuzování plnění základních standardů pro bydlení

(1) Je-li při vyhodnocování nároku na doplatek na bydlení nebo v průběhu výplaty doplatku na bydlení pochybnost, zda byt je vhodným bytem k bydlení, provede orgán pomoci v hmotné nouzi šetření v místě za účelem ověření těchto skutečností. Kontrolu, zda byt splňuje požadavky uvedené v § 33a odst. 2 písm. g), provádí pro účely tohoto zákona na žádost orgánu pomoci v hmotné nouzi orgán ochrany veřejného zdraví. Kontrolu, zda byt splňuje požadavky uvedené v § 33a odst. 2 písm. h), provádí pro účely tohoto zákona na žádost orgánu pomoci v hmotné nouzi obecný stavební úřad. Při provádění kontroly podle věty druhé, třetí nebo čtvrté se postupuje podle kontrolního řádu.

(2) Pokud orgán pomoci v hmotné nouzi zjistí v průběhu poskytování doplatku na bydlení svým šetřením nebo na základě informace, kterou mu po provedení kontroly

podle odstavce 1 předá příslušný orgán, že se nejedná o byt vhodný pro bydlení, stanoví lhůtu, ve které má dojít k nápravě tohoto stavu, a informuje příjemce doplatku na bydlení o případných následcích podle § 33ac, pokud nedojde k nápravě tohoto stavu.

(3) O skutečnosti, že se nejedná o byt vhodný pro bydlení, a o lhůtě, ve které má dojít k nápravě tohoto stavu, informuje orgán pomoci v hmotné nouzi bezodkladně

- a) příjemce doplatku na bydlení,
- b) vlastníka bytu,
- c) pověřený obecní úřad s podnětem k zahájení sociální práce za účelem řešení bytové situace osob, které obývají tento byt,
- d) orgán sociálně-právní ochrany dětí, pokud je v okruhu společně posuzovaných osob nezletilé dítě.

§ 33ab

Vstup do obydlí a šetření v místě

(1) Zaměstnanci orgánu pomoci v hmotné nouzi, pověřeného obecního úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností jsou oprávněni na základě souhlasu žadatele o doplatek na bydlení nebo příjemce doplatku na bydlení v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, které osoba a s ní společně posuzované osoby užívají, a to s cílem provádět šetření v místě pro zjištění podmínek nároku na doplatek na bydlení a jeho výši. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným orgánem pomoci v hmotné nouzi nebo obecním úřadem jako doložkou služebního průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávajícího úřadu.

(2) Oprávnění ke vstupu do obydlí, které žadatel o doplatek na bydlení nebo příjemce doplatku na bydlení a s ním společně posuzované osoby užívají, s cílem provádět kontrolu plnění základních standardů bydlení podle § 33aa, mají se souhlasem žadatele o doplatek na bydlení nebo příjemce doplatku na bydlení také zaměstnanci orgánů veřejného zdraví a obecních stavebních úřadů, kteří se prokáží služebním průkazem.

(3) Pokud žadatel o doplatek na bydlení nebo příjemce doplatku na bydlení nedá souhlas se vstupem do obydlí, nebo znemožní provedení šetření v místě k ověření skutečností rozhodných pro nárok na doplatek na bydlení nebo jeho výši, nebo kontrolu skutečností uvedených v § 33 odst. 2, orgán pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení nepřizná nebo odejme.

§ 33ac

Odejmutí doplatku na bydlení z důvodu nevhodnosti bytu

Není-li ve lhůtě stanovené podle § 33aa odst. 2 orgán pomoci v hmotné nouzi informován o zjednání nápravy stavu, v jehož důsledku byt nebyl vhodný k bydlení, doplatek na bydlení odejme, a to od počátku čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po dni, ve kterém uplynula lhůta pro zjednání nápravy stavu, v jehož důsledku byt nebyl vhodný k bydlení. Řízení o odejmutí doplatku na bydlení podle věty první se nezahájí,

pokud dojde k nápravě stavu alespoň do posledního dne třetího kalendářního měsíce následujícího po dni, ve kterém uplynula lhůta pro zjednání nápravy stavu stanovená podle § 33aa odst. 2.

12) § 24 a 25 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

19) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.

33) § 717 občanského zákoníku.

72) § 744 občanského zákoníku.

73) § 745 a 746 občanského zákoníku.

74) Zákon č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

* * *

§ 35

Výše doplatku na bydlení

Výše doplatku na bydlení za kalendářní měsíc činí rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení, sníženou o příspěvek na bydlení¹²⁾ vyplacený v měsíci bezprostředně předcházejícím aktuálnímu kalendářnímu měsíci, a částkou, o kterou příjem

- a) osoby (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí osoby, nebo
- b) osoby a společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí společně posuzovaných osob; pokud však v rámci společně posuzovaných osob, které jsou posuzovány pro účely pomoci v hmotné nouzi, není některá z osob považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou, stanoví se výše doplatku na bydlení s ~~poměrnou částí~~ **částkou živobytí** příspěvku na živobytí připadající na osobu, která není považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou.

* * *

Změna skutečností rozhodných pro nárok na dávku a její výši

§ 44

~~(1) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výplatu tak, že nárok na dávku nebo na její výplatu zanikne, dávka se odejme nebo její výplata zastaví od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala.~~

(1) Dojde-li ke změně skutečností rozhodných pro nárok na dávku, její výplatu nebo její výši, přehodnotí se dávka od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala v souladu s § 10.

~~———— (2) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky tak, že dávka má být zvýšena, provede se zvýšení dávky od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala.~~

~~———— (3) Změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky tak, že dávka má být snížena, provede se snížení dávky od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala.~~

(42) Pokud má dojít ke zvýšení nebo snížení opakující se dávky o částku nižší než 50 Kč, nemění se výše dosud vyplácené dávky. Jestliže suma částek, o které se měla zvýšit nebo snížit výše opakující se dávky za aktuální kalendářní měsíc a kalendářní měsíce předchozího období, v němž nedošlo k úpravě výše dávky z důvodu uvedeného ve větě první, dosáhne 50 Kč, výše opakující se dávky se stanoví nově.

~~———— (53) Změní-li se v období, na něž byla dávka přiznána, okruh společně posuzovaných osob nebo jiné skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výši, posoudí se nově nárok~~

~~na dávku a její výši od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala.~~

(643) Výše dávek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(754) Došlo-li k novému posouzení nároku na dávku nebo její výši, dávka se

- a) přizná, vyplatí nebo se její výše zvýší, a to zpětně nejvýše za 3 měsíce ode dne, kdy orgán rozhodující o dávce zjistil, že je třeba nově nárok na dávku nebo její výši posoudit, nebo kdy příjemce nebo žadatel o přiznání dávky, její výplatu nebo zvýšení požádá, nebo
- b) odejme, její výplata se zastaví nebo se její výše sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla dávka vyplacena. **Ustanovení o odpovědnosti příjemce a společně posuzovaných osob za přeplatek tím není dotčeno.**

* * *

§ 49

Povinnosti a odpovědnost žadatele, příjemce dávky a osoby společně posuzované

(1) Žadatel o dávku, příjemce i společně posuzované osoby jsou povinni

- a) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu a na výzvu se osobně dostavit k příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi, nebrání-li tomu těžko překonatelné překážky, zejména zdravotní stav,
- b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu pro účely posouzení invalidity třetího stupně, lékařem plnicím úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, vyšetření zdravotního stavu poskytovatelem zdravotních služeb určeném okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému poskytovateli zdravotních služeb lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, jsou-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí²⁹⁾.

(2) Příjemce dávky je povinen

- a) písemně oznámit orgánu pomoci v hmotné nouzi změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu, a to do 8 dnů ode dne, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděl,
 - b) vyhovět výzvě orgánu pomoci v hmotné nouzi, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán pomoci v hmotné nouzi delší lhůtu,
 - c) **podrobit se za účelem posouzení svého zdravotního stavu nebo za účelem vydání lékařského posudku k doložení skutečností podle § 3 odst. 1 písm. a) bodu 8 na výzvu krajské pobočky Úřadu práce vyšetření u smluvního poskytovatele zdravotních služeb určeného krajskou pobočkou Úřadu práce,**
 - d) **nejpozději do 3 kalendářních dnů od vydání potvrzení podle § 17 odst. 1 a 4 doložit tato potvrzení Úřadu práce,**
 - e) **dodržovat režim pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi podle § 17a.**
- (3) Osoba společně posuzovaná je povinna v souvislosti s řízením o dávce
- a) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu,
 - b) písemně ohlásit orgánu pomoci v hmotné nouzi změny ve skutečnostech, které osvědčila podle písmene a),

- c) **podrobit se za účelem posouzení svého zdravotního stavu nebo za účelem vydání lékařského posudku k doložení skutečností podle § 3 odst. 1 písm. a) bodu 8 na výzvu**

- krajské pobočky Úřadu práce vyšetření u smluvního poskytovatele zdravotních služeb určeného krajskou pobočkou Úřadu práce,
- d) nejpozději do 3 kalendářních dnů od vydání potvrzení podle § 17 odst. 1 a 4 doložit tato potvrzení Úřadu práce,
- e) dodržovat režim pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi podle § 17a.

(4) Osoba společně posuzovaná je povinna splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) na požádání příjemce. Pokud osoba společně posuzovaná odmítne splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a), je orgán pomoci v hmotné nouzi povinen vyzvat společně posuzovanou osobu, aby tyto povinnosti splnila do 8 dnů ode dne vyzvání; orgán pomoci v hmotné nouzi může s osobou společně posuzovanou dohodnout pro splnění uvedených povinností dobu delší než 8 dnů. Povinnost uloženou v odstavci 3 písm. b) je osoba společně posuzovaná povinna splnit do 8 dnů ode dne, kdy ke změně skutečností došlo.

(5) Nesplní-li osoba uvedená v odstavcích 1 až 4 ve lhůtě stanovené příslušným orgánem povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 4, může být po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta, výplata dávky zastavena, nebo dávka odejmuta.

(6) Orgán pomoci v hmotné nouzi, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, v případě, že je příslušný k rozhodování ve věcech hmotné nouze, může žadateli, příjemci nebo společně posuzované osobě uložit pořádkovou pokutu až do 10 000 Kč za porušení povinností uvedených v odstavcích 1 až 4. Pokutu nelze uložit, jestliže příjemci nebo společně posuzované osobě vznikla pro nesplnění uvedených povinností povinnost uhradit přeplatek na dávce. Pro vybírání a vymáhání pokut platí § 59 odst. 5 obdobně.

²⁹⁾ § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

* * *

§ 62

(1) Krajská pobočka Úřadu práce je dále oprávněna kontrolovat dodržování režimu pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi podle § 17a. Zjistí-li krajská pobočka Úřadu práce nedodržování režimu pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi podle § 17a, vyhotoví o kontrole písemný záznam s uvedením skutečností, které jsou považovány za porušení tohoto režimu; stejnopis tohoto záznamu doručí osobě, která povinnost porušila, a registrujícímu poskytovateli nebo jinému poskytovateli zdravotních služeb, který poskytuje této osobě zdravotní péči v případě nemoci nebo úrazu.

(2) Na postup při kontrole podle odstavce 1 se nevztahuje kontrolní řád.

(3) Krajská pobočka Úřadu práce je povinna ověřit trvání skutečností podle § 3 odst. 1 písm. a) bodu 8 a za tím účelem vyzvat osobu dokládající uvedené skutečnosti, aby se podrobila vyšetření u smluvního poskytovatele zdravotních služeb určeného krajskou pobočkou Úřadu práce podle § 49 odst. 2 písm. c) nebo § 49 odst. 3 písm. c), nejméně jednou za 2 roky.

§ 63

(1) Zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi jsou na základě souhlasu žadatele o dávku, příjemce dávky a osob společně posuzovaných oprávněni v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, a to s cílem provádět sociální šetření, popřípadě šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušným orgánem pomoci v hmotné nouzi jako doložkou služebního

průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávajícího orgánu pomoci v hmotné nouzi. O sociálním šetření, popřípadě o šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávku podle věty první se vždy učiní záznam ve spise.

(2) Pokud žadatel o dávku, příjemce dávky nebo osoba společně posuzovaná tím, že nedají souhlas se vstupem do obydlí, znemožní provedení sociálního šetření, popřípadě šetření v místě, k ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši, může jim být žádost o dávku zamítnuta nebo dávka odejmuta, popřípadě snížena její výše.

(3) Zaměstnanci obcí zařazení do pověřených obecních úřadů nebo obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jako sociální pracovníci⁶⁹⁾ a zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v újezdnicích úřadech jako sociální pracovníci⁶⁹⁾ jsou na základě souhlasu osoby v hmotné nouzi a osob společně posuzovaných oprávněni v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, a to s cílem vykonávat činnosti sociální práce. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat průkazem vydaným příslušným úřadem; náležitosti průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

* * *

§ 67

Místní příslušnost

(1) ~~Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce se řídí~~

~~a) místem, kde je žadatel o dávku hlášen k trvalému pobytu podle zvláštních právních předpisů⁷⁾;~~

~~b) není-li žadatel hlášen podle písmene a), pak jiným místem, kde je hlášen podle zvláštního právního předpisu⁹⁾;~~

~~c) není-li žadatel hlášen podle písmene a) ani b), pak místem, kde je zaměstnán,~~

~~d) není-li žadatel hlášen podle písmene a) ani b), ani není na území České republiky zaměstnán, místem, kde na území České republiky bydlí,~~

~~——— pokud tento zákon nestanoví jinak.~~

(1) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce se řídí

a) místem, kde žadatel o dávku na území České republiky bydlí,

b) nelze-li místo určit podle písmene a), jiným místem, kde je hlášen k trvalému pobytu podle zvláštních právních předpisů⁷⁾,

pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce při postupu podle § 61 odst. 1 písm. c) a d) se řídí místem pobytu⁹⁾ osoby uvedené v § 61 odst. 1 písm. c).

(3) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce při řízení o mimořádnou okamžitou pomoc se řídí místem, kde je osoba hlášena k trvalému pobytu. Jestliže však k situaci, která vyžaduje poskytnutí mimořádné okamžité pomoci, došlo mimo správní obvod krajské pobočky Úřadu práce, v němž je osoba hlášena k pobytu, je místně příslušnou ta krajská pobočka Úřadu práce, v jejímž správním obvodu k této situaci došlo.

7) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

9) Zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

* * *

§ 69

Zahájení řízení

(1) Řízení o přiznání dávky se zahajuje na základě písemné žádosti osoby, není-li dále stanoveno jinak (§ 70), podané příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(2) Řízení o změně výše již přiznané dávky nebo o jejím odnětí nebo o zastavení její výplaty **nebo o přeplatku** se zahajuje na návrh příjemce, zvláštního příjemce, osoby společně posuzované nebo z moci úřední.

* * *

§ 72

Náležitosti žádosti

(1) Žádost o dávku obsahuje kromě náležitostí stanovených správním řádem

- a) skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte, je-li to pro nárok na dávku nebo její výši potřebné,
- b) prohlášení žadatele, že jeho celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že mu neumožňují překonat nepříznivou situaci vlastními silami,
- c) určení, jakým způsobem by měla být dávka vyplácena, popřípadě vyplacena,
- d) údaj o počtu osob, které užívají byt, jiný než obytný prostor nebo ubytovací zařízení společně se žadatelem o dávku.

(2) Žádost o dávku dále obsahuje, posuzují-li se pro nárok na dávku spolu s žadatelem společně posuzované osoby,

- a) údaje o tom, kdo je společně posuzovanou osobou,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, rodná čísla společně posuzovaných osob, rodinný stav a adresu místa jejich trvalého pobytu,
- c) prohlášení společně s ním posuzovaných osob, že jejich celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že jim neumožňují překonat nepříznivou situaci vlastními silami.

(3) K žádosti o příspěvek na živobytí musí být dále přiloženy tyto doklady:

- a) doklady o výši příjmu žadatele a společně s ním posuzovaných osob v rozhodném období,
- b) doklad o tom, že byt, jiný než obytný prostor nebo ubytovací zařízení jsou užívány na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu,
- c) doklad o podlahové ploše bytu nebo jiného než obytného prostoru,
- d) doklady, na základě kterých je možné získat údaje potřebné k hodnocení standardů kvality bydlení stavby pro individuální či rodinnou rekreaci nebo jiného než obytného prostoru podle § 33b,
- e) doklad o výši a úhradě nájemného, popřípadě o výši obdobných nákladů spojených s vlastnickou formou bydlení, družstevní formou bydlení nebo jinou než nájemní, družstevní nebo vlastnickou formou bydlení,
- f) doklad o výši pravidelných úhrad za služby bezprostředně spojené s užíváním bytu, jiného než obytného prostoru nebo ubytovacího zařízení a rozpis těchto služeb,
- g) doklad o výši úhrady za dodávku elektrické energie a plynu, případně dalších druhů paliv, a rozpis těchto energií,
- h) doporučení odborného lékaře o nutnosti dietního stravování,
- i) doklad o plnění soudem stanovené vyživovací povinnosti vůči nezletilému dítěti, případně o výši dluhu na výživném.

(4) K žádosti o doplatek na bydlení musí být dále přiloženy tyto doklady:

- a) doklad o tom, že byt, jiný než obytný prostor nebo ubytovací zařízení jsou užívány na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu,
- b) doklad o podlahové ploše bytu nebo jiného než obytného prostoru,

- c) doklady, na základě kterých je možné získat údaje potřebné k hodnocení standardů kvality bydlení stavby pro individuální či rodinnou rekreaci nebo jiného než obytného prostoru podle § 33b,
- d) doklad o výši a úhradě nájemného, popřípadě o výši obdobných nákladů spojených s vlastnickou formou bydlení, družstevní formou bydlení nebo jinou než nájemní, družstevní nebo vlastnickou formou bydlení,
- e) doklad o výši pravidelných úhrad za služby bezprostředně spojené s užíváním bytu, jiného než obytného prostoru nebo ubytovacího zařízení a rozpis těchto služeb,
- f) doklad o výši úhrady za dodávku elektrické energie a plynu, případně dalších druhů paliv, a rozpis těchto energií,
- g) doklad prokazující zdravotní stav žadatele, jestliže je žádáno zvýšení podle § 34 písm. c),
- h) doklady prokazující osiřelost dítěte a skutečnost, že jde o dítě žijící v náhradní rodinné péči nebo v plném přímém zaopatření zařízení pro péči o děti nebo mládež, a doklad prokazující přechod nájmu bytu, jde-li o žádost osiřelého dítěte,
- i) prohlášení, že byt, na který je doplatek na bydlení požadován, splňuje základní standardy pro bydlení.**

(5) Žádost o mimořádnou okamžitou pomoc dále obsahuje stručný popis vážné mimořádné události s uvedením účelu, ke kterému má být mimořádná okamžitá pomoc použita, nebo stručný popis okamžité (aktuální) životní situace.

(6) Lze-li skutečnosti uvedené v odstavcích 1 až 4 ověřit z rozhodnutí příslušných orgánů⁵¹⁾ nebo z jiných dokladů, nevyžaduje se přiložení potvrzení.

(7) Je-li žadatelem nebo osobou společně posuzovanou osoba, které nebylo přiděleno rodné číslo, uvede tato osoba číslo dokladu opravňujícího osobu k pobytu na území České republiky.

(8) Pokud je předloženo dokladů uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) a v odstavci 4 písm. b) a c) spojeno pro žadatele o dávku s těžko překonatelnou překážkou, poskytne tyto doklady na žádost orgánu pomoci v hmotné nouzi obecný stavební úřad.

⁵¹⁾ Například § 8 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.

* * *

§ 77

Opravné prostředky

(1) O odvolání proti rozhodnutí krajské pobočky Úřadu práce rozhoduje ministerstvo.

(2) Odvolání proti rozhodnutí vydanému podle tohoto zákona nemá odkladný účinek.

(3) Proti rozhodnutí podle § 54 odst. 1 se nelze odvolat ani je nelze přezkoumat v přezkumném řízení.

* * *

§ 80

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 17 odst. 5, § 28 a § 63 odst. 3.

Platné znění dotčených částí zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, s vyznačením navrhovaných změn

§ 5

- (1) Za příjem se pro účely stanovení rozhodného příjmu považují
- a) z příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny, tyto příjmy:
1. příjmy ze závislé činnosti podle zákona o daních z příjmů, s výjimkou částky, která se považuje za příjem z důvodu bezplatného používání motorového vozidla pro služební účely podle zákona o daních z příjmů a s výjimkou částky odpovídající příjmu, kterého dosáhlo nezaopatřené dítě za měsíce červenec a srpen, a to v rozsahu stanoveném v odstavci 8,
 2. příjmy ze samostatné činnosti podle zákona o daních z příjmů, a jde-li o uvedené příjmy podléhající dani z příjmů stanovené paušální částkou, předpokládaný příjem, nejméně však částka stanovená v odstavci 5; pokud podnikání nebo jinou výdělečnou činnost vykonávalo nezaopatřené dítě v měsících červenci a srpnu, nepovažuje se za příjem částka ve výši a za podmínek stanovených v odstavci 8,
 3. příjmy z nájmu podle zákona o daních z příjmů,
 4. ostatní příjmy podle zákona o daních z příjmů, s výjimkou výher v hazardních hrách a výher z reklamních soutěží a slosování, cen z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží a cen ze soutěží, v nichž je okruh soutěžících omezen podmínkami soutěže, nebo jde o soutěžící vybrané pořadatelem soutěže anebo příjmu z jednorázové náhrady práv s povahou opakovaného plnění na základě ujednání mezi poškozeným a pojistitelem, a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, přičemž jde-li o příjmy podléhající dani z příjmů stanovenou paušální částkou, považují se za výdaje vynaložené na jeho dosažení, zajištění a udržení předpokládané výdaje, po odpočtu dalších výdajů, odpočítávaných z takových příjmů podle zákona o daních z příjmů, po odpočtu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pokud nebyly pojistné a příspěvek zahrnuty do těchto výdajů, a po odpočtu daně z příjmů připadající na tyto příjmy,
- b) z příjmů, které jsou podle zákona o daních z příjmů osvobozeny od daně z příjmů, tyto příjmy:
1. příjem přijatý v rámci plnění z vyživovací povinnosti nebo obdobná plnění poskytovaná ze zahraničí, s výjimkou uvedeného příjmu, náhrady nebo uvedeného plnění, poskytnutých v rozhodném období z příjmů osoby, která se pro účely stanovení rozhodného příjmu považuje za společně posuzovanou osobu s osobou, která toto výživné nebo plnění přijala,
 2. výsluhové náležitosti a služební příspěvek na bydlení u vojáků z povolání a výsluhové nároky u příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů^{3c}),
 3. příjmy z prodeje podílu v obchodní korporaci, s výjimkou prodeje cenného papíru, přesahuje-li doba mezi jeho nabytím a prodejem dobu pěti let, a to v rozsahu a za podmínek, za jakých jsou osvobozeny od daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů,
 4. příjmy plynoucí jako náhrada za služebnost vzniklou ze zákona nebo rozhodnutím státního orgánu podle zvláštního právního předpisu^{3e}),
 5. náhrada mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu nebo snížené odměny od prvního do čtrnáctého kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti (karantény) podle zvláštních právních předpisů³ⁱ),

6. příjmy z dávek a plnění z pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle zákona upravujícího důchodové spoření,
7. odměna, odchodné, starobní důchod, důchod, příspěvek, poskytované z rozpočtu Evropské unie poslanci nebo bývalému poslanci Evropského parlamentu, zvolenému na území České republiky, dále zaopatření a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie pozůstalému manželovi nebo manželce a nezaopatřeným dětem v případě úmrtí poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky,
8. příjmy ze závislé činnosti vykonávané na území České republiky, plynoucí poplatníkům daně z příjmů fyzických osob, kteří jsou daňovými nerezidenty, od zaměstnavatelů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, podle zákona o daních z příjmů,
- ~~9. příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy,~~
109. zvláštní příplatek nebo příplatek za službu v zahraničí poskytovaný podle zvláštních právních předpisů vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů vyslaným v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů mimo území České republiky po dobu působení v zahraničí,

a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení a dalších výdajů odpočítávaných z takových příjmů podle zákona o daních z příjmů, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů,

- c) dávky nemocenského pojištění a důchodového pojištění po odpočtu daně z příjmu připadající na tuto dávku,
- d) podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci,⁴⁾
- e) příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v písmenech a) až d) v částce, v jaké byly vyplaceny, popřípadě po odpočtu výdajů, daní, pojistného a příspěvku uvedených v písmenech a) a b), nebyly-li tyto příjmy už započteny podle písmen a) až d),
- f) rodičovský příspěvek pro nárok na přídavek na dítě, příspěvek na bydlení a porodné,
- g) přídavek na dítě pro nárok na příspěvek na bydlení,
- h) mzdové nároky podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů,^{4a)} a to v rozsahu, ve kterém je zaměstnavatel zaměstnancům nezúčtoval,
- i) příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v písmenech f) až h), a to za podmíněk, v rozsahu a ve výši, v jaké se započítávají příjmy uvedené v písmenech f) až h).

(2) Do rozhodného příjmu se započítává každý z příjmů uvedených v odstavci 1 samostatně, a žádný z takových příjmů nelze snížit o ztrátu z jiného druhu příjmů ani o ztrátu ze stejného druhu příjmů, k níž došlo za jiné období než za období, za něž se rozhodný příjem zjišťuje. Jestliže z dávek státní sociální podpory započítatelných do rozhodného příjmu [odstavec 1 písm. f) a g)] oprávněná osoba nebo osoba společně posuzovaná uhrazuje přeplatek na dávce (§ 62) nebo uhrazuje částky, které jí byly poskytnuty na uvedených dávkách neprávem nebo proto, že uvedená dávka byla poskytnuta v nesprávné výši, snižuje se rozhodný příjem o částku této úhrady v tom rozhodném období, v němž k takové úhradě došlo. Byla-li poplatníkovi daně z příjmů zvýšena, popřípadě snížena daň z příjmů podle zákona o daních z příjmů, příjem uvedený v odstavci 1 se o toto zvýšení snižuje, popřípadě se o toto snížení zvyšuje v tom kalendářním čtvrtletí, v němž došlo k takovému zaúčtování. Věta třetí platí obdobně, jde-li o přeplatky nebo nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

- (3) Zjišťuje-li se rozhodný příjem za rozhodné období, započítávají se příjmy uvedené
- a) v odstavci 1 písm. a) bodu 1 a v odstavci 1 písm. b) bodech 5, 7 až 10 v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly zaúčtovány,
 - b) v odstavci 1 písm. a) bodech 3 a 4 a v odstavci 1 písm. b), bodech 1 až 4 a 6, v odstavci 1 písm. c) a v odstavci 1 písm. d), f) až i) v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly vyplaceny.

(4) Vykonává-li osoba podle svého prohlášení v rozhodném období samostatnou výdělečnou činnost, započítává se jí jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu za každý měsíc

- a) jedna dvanáctina příjmů uvedených v daňovém priznání za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, a to bez ohledu na to, kolik měsíců osoba ve zdaňovacím období samostatnou výdělečnou činnost vykonávala a zda tato činnost byla ve zdaňovacím období vykonávána jako činnost hlavní či vedlejší, nebo
- b) jedna dvanáctina příjmů, jde-li o příjmy podléhající dani z příjmů stanovenou paušální částkou, ze kterých byla stanovena daň paušální částkou, není-li dále stanoveno jinak.

(5) Vykonává-li osoba podle svého prohlášení v rozhodném období samostatnou výdělečnou činnost jako hlavní činnost⁷¹⁾, započítává se jí však jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu vždy nejméně částka 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství.

(6) Vykonává-li osoba podle svého prohlášení v rozhodném období samostatnou výdělečnou činnost, avšak v předcházejícím zdaňovacím období samostatnou výdělečnou činnost nevykonávala, započítává se jí jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu

- a) za každý měsíc, v němž vykonávala samostatnou výdělečnou činnost jako hlavní činnost, částka odpovídající 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství, nebo
- b) za každý měsíc, v němž vykonávala samostatnou výdělečnou činnost jako vedlejší činnost, částka, kterou uvede ve svém prohlášení o příjmu.

(7) Částka průměrné měsíční mzdy se zjišťuje za kalendářní rok předcházející období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku a vyhlašuje ji Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením podle průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Českým statistickým úřadem, s tím, že tuto částku zaokrouhluje na celé stokoruny dolů.

(8) Pro stanovení rozhodného příjmu se nepovažuje za příjem

- a) v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) bodu 1 příjem, který byl nezaopatřenému dítěti zaúčtován v měsících červenec a srpen, a to ve výši po odpočtu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, po odpočtu daně z příjmů připadající na tyto příjmy a případně po odpočtu částky, která se považuje za příjem z důvodu bezplatného používání motorového vozidla pro služební i soukromé účely podle § 6 odst. 6 zákona o daních z příjmů,
- b) v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) bodu 2 za každý z měsíců červenec a srpen částka odpovídající jedné dvanáctině ročního příjmu z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti za kalendářní rok, za který se zjišťuje rozhodný příjem, nebo v případech uvedených v odstavci 5 částka tam uvedená, jestliže podnikání a jiná samostatná výdělečná činnost trvala po celý takový měsíc.

(9) Příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v odstavci 1 se započtou v tom rozhodném období, v němž byly vyplaceny. Je-li příjem uvedený v odstavci 1 vyplácen v cizí měně, přečte se na českou měnu podle příslušného kurzu vyhlášeného Českou národní bankou³¹⁾ platného k prvnímu dni rozhodného období, za které se zjišťuje rozhodný příjem, není-li dále stanoveno jinak. Pro přečet měn podle věty druhé, u nichž Česká národní banka nevyhlašuje příslušný kurz, se použije kurz této měny obvykle používaný bankami v České republice k prvnímu dni rozhodného období, za které se zjišťuje rozhodný příjem. Je-li příjem vyplácený v cizí měně předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů³⁾, přečte se na českou měnu způsobem platným pro účely daně z příjmů.

* * *

§ 7

(1) Za rodinu se pro účely tohoto zákona považuje, není-li dále stanoveno jinak, oprávněná osoba a společně s ní posuzované osoby, a není-li těchto osob, považuje se za rodinu sama oprávněná osoba. Žádná z osob nemůže být posuzována jako oprávněná osoba nebo jako společně posuzovaná osoba současně ve více rodinách, jde-li o společně posuzované osoby pro účely přídatku na dítě, porodného, **příspěvku na bydlení** a rodičovského příspěvku; jestliže je některá z uvedených osob společně posuzována pro účely přídatku na dítě nebo porodného, může být současně posuzována s jinými osobami jako společně posuzovaná pro příspěvek na bydlení podle odstavce 5, jsou-li splněny podmínky pro takový postup.

(2) Společně posuzovanými osobami jsou, není-li dále stanoveno jinak,

a) nezaopatřené děti (§ 11),

b) nezaopatřené děti (§ 11) a rodiče těchto dětí; za rodiče se považují i osoby, jimž byly nezaopatřené děti svěřeny do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, manžel, partner^{31a)} rodiče nebo uvedené osoby, vdovec nebo vdova po rodiči nebo uvedené osobě a druh (družka) rodiče nebo uvedené osoby,

c) manželé, partneři^{31a)} nebo druh a družka, nejde-li o rodiče posuzované podle písmene b),

d) nezaopatřené děti, jejich rodiče, pokud jsou nezaopatřenými dětmi a jsou osamělí, a rodiče [písmeno b)] těchto rodičů,

pokud s oprávněnou osobou spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

(3) Podmínka, že osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, se považuje vždy za splněnou, není-li dále stanoveno jinak, jde-li o

a) nezletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče [odstavec 2 písm. b)]; pokud rodiče dítěte uvedení v odstavci 2 písm. b) části věty před středníkem jsou rozvedeni, posuzuje se jako osoba společně posuzovaná s nezaopatřeným nezletilým dítětem rodič, s nímž dítě společně žije, a bylo-li uvedeným rodičům svěřeno dítě do společné nebo střídavé péče obou rodičů podle zvláštního právního předpisu,^{7a)} posuzuje se s nezaopatřeným nezletilým dítětem rodič určený na základě dohody těchto rodičů s tím, že tuto dohodu mohou rodiče změnit vždy jen k prvnímu dni kalendářního čtvrtletí; **pokud rodiče dítěte uvedení v odstavci 2 písm. b) části věty před středníkem žili jako druh a družka nebo jsou dosud manželé, posuzuje se jako osoba společně posuzovaná s nezaopatřeným nezletilým dítětem rodič, kterému bylo toto dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu, druhý rodič však musí užívat jiný byt,**

b) zletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče, jestliže rodiče a dítě jsou v ~~témže bytě hlášení k trvalému pobytu;~~^{4e)} **v témže bytě společně bydlí;** ustanovení písmene a) části věty za středníkem přitom platí obdobně,

c) manželé, partneři žijící v registrovaném partnerství.

(4) Je-li nezaopatřené dítě v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, považuje se za rodinu samo toto dítě. Za plné přímé zaopatření se považuje zaopatření v ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, poskytuje-li tento ústav (zařízení) dětem stravování, ubytování a ošacení.

~~(5) Jde-li o příspěvek na bydlení, považují se za rodinu všechny osoby, s výjimkou osob uvedených v odstavci 4, vymezené podle zvláštního právního předpisu upravujícího životní a existenční minimum⁷⁶⁾.~~

(5) Jde-li o příspěvek na bydlení, za rodinu se považují

a) manželé nebo partneři^{31a)} bez ohledu na to, zda byt, na který je žádán příspěvek na bydlení, společně užívají,

b) rodiče a nezaopatřené děti bez ohledu na to, zda byt, na který je žádán příspěvek na bydlení, společně užívají; společně se svými rodiči však není posuzováno

1. nezletilé nezaopatřené dítě, pokud bylo rozhodnutím soudu podle § 7 odst. 10 svěřeno do péče jiných osob nahrazující péči rodičů; v takovém případě se dítě společně posuzuje s osobami, kterým bylo svěřeno do péče,
 2. nezaopatřené dítě, pokud je na základě rozhodnutí příslušného orgánu v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež,
 3. zletilé nezaopatřené dítě, pokud patří do okruhu společně posuzovaných osob podle písmene a) nebo pokud je rodičem nezaopatřeného dítěte a společně s tímto dítětem užívá jiný byt než jeho rodiče,
 4. nezletilé nezaopatřené dítě, pokud bylo svěřeno rozhodnutím soudu do péče jednomu z rodičů; v takovém případě se posuzuje společně s tímto rodičem, druhý rodič však musí užívat jiný byt,
 5. nezletilé nezaopatřené dítě, pokud bylo svěřeno rozhodnutím soudu do společné nebo střídavé péče rodičů. V takovém případě se posuzuje společně s rodičem určeným na základě dohody těchto rodičů s tím, že tuto dohodu mohou rodiče změnit vždy jen k prvnímu dni kalendářního čtvrtletí; nedohodnou-li se rodiče, určí krajská pobočka Úřadu práce, která o příspěvku na bydlení rozhoduje, s kterým rodičem bude dítě posuzováno. Společně s dítětem se posuzuje vždy rodič, který prohlašuje, že s dítětem spolu trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby,
- c) rodiče a nezletilé zaopatřené děti bez ohledu na to, zda byt, na který je žádán příspěvek na bydlení, společně užívají; společně se svými rodiči však nejsou posuzovány v případech uvedených v písmenu b) bodech 1 až 5,
- d) jiné osoby, které byt společně užívají.

(6) Krajská pobočka Úřadu práce může při rozhodování o dávkách v případech, kdy osoby uvedené v odstavci 3 písm. a) až c) spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované, nebo jde-li o příspěvek na bydlení v případech, kdy ~~některá ze společně posuzovaných osob nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně byt neužívá~~, rozhodnout, že se k ní při posouzení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši nepřihlíží, ~~i když je v bytě hlášena k trvalému pobytu~~ **by nebylo spravedlivé osoby společně posuzovat podle odstavce 5, může rozhodnout, že se k některé ze společně posuzovaných osob při posouzení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši nepřihlíží.**

(7) Za osamělého rodiče se pro účely tohoto zákona považuje rodič, který je svobodný, ovdovělý nebo rozvedený, pokud nežije s druhem. K druhovi (družce) se jako ke společně posuzované osobě přihlíží, jen žije-li s oprávněnou osobou (odstavec 1) nebo s osobou uvedenou v odstavci 2 alespoň tři měsíce. Za osamělého rodiče se nepovažuje rodič, který žije v registrovaném partnerství^{31a)}.

(8) Společně posuzovanými osobami podle odstavců ~~2, 3 a 5~~ **a 3** jsou i osoby, které se přechodně z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání (§ 12), zdravotních nebo pracovních zdržují mimo místo, kde ~~jsou hlášeny k trvalému pobytu~~ **skutečně bydlí; pro účely příspěvku na bydlení jsou za osoby společně posuzované podle odstavce 5 považovány i osoby, které se zdržují z uvedených důvodů mimo byt, na který je žádán příspěvek na bydlení.**

(9) Osoba, která je ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence nebo je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, se nepovažuje za osobu společně posuzovanou po uplynutí prvního kalendářního měsíce trvání ochranného opatření zabezpečovací detence nebo vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Navazuje-li na dobu vazby doba výkonu trestu

odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, obě doby se pro stanovení kalendářního měsíce podle předchozí věty počítají.

(10) Za rozhodnutí příslušného orgánu o svěřením dítěte do péče nahrazující péči rodičů se pro účely tohoto zákona považuje rozhodnutí soudu o

- a) svěřením dítěte do péče jiné osoby³²⁾,
- b) osvojením dítěte³³⁾,
- c) předáním dítěte do péče budoucího osvojitele³⁴⁾,
- d) předáním dítěte osvojiteli do péče před osvojením³⁵⁾,
- e) jmenováním fyzické osoby poručníkem dítěte³⁶⁾,
- f) svěřením dítěte do pěstounské péče a do pěstounské péče na přechodnou dobu³⁷⁾,
- g) svěřením dítěte do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči¹⁸⁾,
- h) nařízení předběžného opatření o péči o dítě.

(11) Stejně jako rozhodnutí příslušného orgánu podle odstavce 10 se pro nárok na dávky státní sociální podpory posuzuje, až do rozhodnutí soudu, podání návrhu soudu na zahájení soudního řízení o ustanovení osoby poručníkem dítěte, jestliže tato osoba o dítě, k němuž nemá vyživovací povinnost, osobně pečuje.

(12) Stejně jako partner uvedený v odstavci 2 písm. b) a c), odstavci 3 písm. c) a § 31 odst. 1 se pro účely tohoto zákona posuzuje partner, se kterým občan členského státu Evropské unie uzavřel registrované partnerství na základě právních předpisů jiného členského státu Evropské unie.

^{31a)} Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.

* * *

HLAVA TŘETÍ PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ § 24

Podmínky nároku na příspěvek na bydlení

(1) Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, **který byt užívá**, jestliže

a) náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu vlastníka, nebo nájemce bytu a společně posuzovaných osob a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a současně

b) součin rozhodného příjmu a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.

(2) Za vlastníka bytu se považuje i vlastník nemovitosti, ve které je byt, který vlastník užívá. Za vlastníka bytu se považuje i manžel, který užívá byt na základě práva bydlení odvozeného od vlastnického práva druhého manžela⁷⁰⁾, pokud nárok na příspěvek na bydlení neuplatňuje manžel jako vlastník bytu. Za nájemce bytu se považují oba manželé, mají-li k bytu společné nájemní právo^{47b)}. Za dobu trvání nájemního vztahu se pro účely nároku na příspěvek na bydlení považuje i doba od zániku členství v bytovém družstvu do uplynutí lhůty k vyklizení bytu, doba od smrti nájemce služebního bytu nebo bytu zvláštního určení do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu a doba od trvalého opuštění služebního bytu nebo bytu zvláštního určení jeho nájemcem do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu.

(3) **Vlastník nebo nájemce bytu ani osoby s ním společně posuzované nejsou vedle bytu, na který je žádán příspěvek na bydlení, vlastníkem nebo spoluvlastníkem jiného bytu, vlastníkem nebo spoluvlastníkem nemovitosti, ve které je jiný byt, ani nájemcem družstevního bytu; toto ustanovení se nepoužije, pokud jeho naplnění není možné po osobě spravedlivě žádat.**

(34) Splňuje-li podmínky nároku na příspěvek na bydlení více osob, náleží příspěvek na bydlení jen jednou, a to osobě určené na základě dohody těchto osob. Nedohodnou-li se tyto osoby, určí krajská pobočka Úřadu práce, která o příspěvku rozhoduje, které z těchto osob se příspěvek na bydlení přizná.

~~(45) Změní-li oprávněná osoba bydliště v průběhu kalendářního měsíce, přihlíží se k této změně pro účely příspěvku na bydlení až od následujícího kalendářního měsíce. To platí i v případě, že osoba společně posuzovaná změni bydliště v průběhu kalendářního měsíce nebo se stane vlastníkem nebo nájemcem tohoto bytu.~~

(5) Přestane-li oprávněná osoba byt užívat v průběhu kalendářního měsíce, přihlíží se k této změně pro účely příspěvku na bydlení až od následujícího kalendářního měsíce. To platí i v případě, že osoba společně posuzovaná přestane byt užívat v průběhu kalendářního měsíce nebo se stane vlastníkem nebo nájemcem tohoto bytu.

(56) Bytem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt.

* * *

§ 24a

Byt vhodný pro bydlení

(1) Příspěvek na bydlení náleží jen vlastníku nebo nájemci bytu, jestliže byt, který užívá a na který uplatňuje nárok, je vhodný pro bydlení.

(2) Byt vhodný pro bydlení musí splňovat základní standardy pro bydlení, jimiž jsou:

- a) byt je uzavíratelný a uzamykatelný, je osazen funkčními dveřmi a okny,
- b) byt má alespoň 1 obytnou místnost, která splňuje požadavky stavebního zákona,
- c) byt má záchod a koupelnu, které jsou provozuschopné,
- d) byt má vyčleněný prostor na vaření a přípravu jídla,
- e) byt je napojen na zdroj pitné vody nebo má zajištěn neomezený přímý přístup k pitné vodě,
- f) byt má zajištěno dostatečné větrání obytných místností venkovním vzduchem a vytápění v souladu s normovými hodnotami, s možností regulace vnitřní teploty,
- g) v bytě jsou řádně prováděna nařízená protiepidemická opatření a
- h) byt nemá závady ohrožující život nebo zdraví osob.

* * *

§ 25

Náklady na bydlení

(1) Náklady na bydlení tvoří

a) u bytů užívaných na základě nájemní smlouvy nájemné,

b) u družstevních bytů a bytů vlastníků srovnatelné náklady, které činí za kalendářní měsíc:

Počet osob v rodině podle § 7 odst. 5 zákona	Kč
jedna	2 128
dvě	2 912
tři	3 808
čtyři a více	4 592

c) u bytů uvedených v písmenech a) a b) náklady za plyn, elektřinu a náklady za plnění poskytované s užíváním bytu, kterými se rozumí náklady za dodávku tepla (dálkové vytápění) a centralizované poskytování teplé vody, dodávku vody z vodovodů a vodáren a odvádění odpadních vod, provoz výtahu, osvětlení společných prostor v domě, úklid společných prostor v domě, odvoz odpadních vod a čištění jímek, vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou a odvoz komunálního odpadu, případně náklady za pevná paliva; náklady za pevná paliva se započítávají částkami za kalendářní měsíc:

Počet osob v rodině podle § 7 odst. 5 zákona	Kč
jedna	789
dvě	1 079
tři	1 411
čtyři a více	1 744

(2) Náklady na bydlení musí být pro nárok a výši příspěvku na bydlení rozepsány na jednotlivé položky podle odstavce 1, náklady za plnění poskytované s užíváním bytu se prokazují podrobným rozpisem jednotlivých služeb. Náklady placené zálohově musí být v pravidelném zúčtovacím období zúčtovány, **to neplatí v případech hodných zvláštního zřetele. V těchto případech musí nájemce prokázat, že pronajímatele písemně ke splnění této povinnosti vyzval, ten ji však nesplnil. Krajská pobočka Úřadu práce poté neprodleně sama pronajímatele vyzve k předložení zúčtování nákladů placených zálohově. Pokud pronajímatel ani na tuto výzvu svou povinnost nesplní, postupuje krajská pobočka Úřadu práce podle § 65a nebo § 65b.** Zúčtovací období je nejvýše dvanáctiměsíční.

(3) Náklady na bydlení se pro nárok a výši příspěvku na bydlení stanoví jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje. Do nákladů na bydlení se započítávají náklady na bydlení

- uhrazené v rozhodném období oprávněnou osobou nebo společně posuzovanými osobami, pokud v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, žily v rozhodném období,
- ve výši 80 % příslušných normativních nákladů na bydlení, pokud oprávněná osoba nebo společně posuzované osoby v rozhodném období, nebo po část tohoto rozhodného období, v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, nežily, s výjimkou situace, kdy stejný okruh společně posuzovaných osob žil v jiném bytě, a byl jim z tohoto důvodu poskytován příspěvek na bydlení; v takovém případě se započtou náklady na bydlení ve skutečné výši uhrazené v původním bytě.

(4) Pro zjištění nákladů na bydlení za kalendářní čtvrtletí se započítávají i částky tvořící náklady na bydlení, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacené jako záloha nebo byly v tomto období doplacené, a to i za období delší, než je kalendářní čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují. Byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí.

§ 26

Normativní náklady na bydlení

(1) Normativní náklady na bydlení činí pro

a) bydlení v bytech užívaných na základě nájemní smlouvy

Počet osob v rodině podle § 7 odst. 5 zákona	Měsíční náklady na bydlení podle počtu obyvatel obce v Kč				
	Praha	více než 100 000	50 000 - 99 999	10 000 - 49 999	do 9 999
jedna	8 577	6 821	6 502	5 548	5 374
dvě	11 929	9 525	9 089	7 783	7 545
tři	15 953	12 810	12 239	10 531	10 220
čtyři a více	19 617	15 827	15 138	13 079	12 703

b) byty v družstevních bytech a bytech vlastníků

Počet osob v rodině podle § 7 odst. 5 zákona	Měsíční náklady na bydlení podle počtu obyvatel obce v Kč				
	Praha	více než 100 000	50 000 - 99 999	10 000 - 49 999	do 9 999
jedna	4 872	4 872	4 872	4 872	4 872
dvě	6 953	6 953	6 953	6 953	6 953
tři	9 461	9 461	9 461	9 461	9 461
čtyři a více	11 769	11 769	11 769	11 769	11 769

(2) Pro nárok na příspěvek na bydlení v období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku je pro stanovení měsíčních nákladů na bydlení rozhodný počet obyvatel obce k 1. lednu kalendářního roku, do něhož spadá 1. červenec jako počátek uvedeného období.

(3) Částky měsíčních normativních nákladů na bydlení uvedené v odstavci 1 jsou platné pro období od 1. ledna 2020 do 31. prosince 2020.

§ 27

Výše příspěvku na bydlení

(1) Výše příspěvku na bydlení činí za kalendářní měsíc rozdíl mezi normativními náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientem 0,35.

(2) Pokud jsou náklady na bydlení nižší než normativní náklady na bydlení, náleží příspěvek na bydlení ve výši rozdílu mezi náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientem 0,35.

~~(3) Pokud rozhodný příjem rodiny, z něhož se vychází při stanovení výše příspěvku na bydlení, nedosahuje částky životního minima rodiny, započítává se pro stanovení výše příspěvku na bydlení jako rozhodný příjem rodiny částka odpovídající životnímu minimu této rodiny.~~

* * *

§ 51

(1) Pro nárok na výplatu přídatku na dítě se prokazuje výše rozhodných příjmů. Je-li přídatku na dítě vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže se nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí prokáže výše rozhodných příjmů za rozhodné období. Neprokáže-li se do této doby rozhodný příjem, zastaví se výplata přídatku na dítě od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měl přídatku na dítě vyplácet, nárok na dávku zaniká.

(2) Pro nárok na výplatu přídatku na dítě ve zvýšené výměře se prokazuje vedle výše rozhodných příjmů, také druh těchto příjmů podle § 18 odst. 2, který zakládá nárok na zvýšenou výměru přídatku na dítě. Je-li přídatku na dítě ve zvýšené výměře vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže se nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí prokáže výše a druh rozhodných příjmů za rozhodné období. Neprokáže-li se do této doby druh rozhodných příjmů, vyplátí se přídatku na dítě ve výši podle § 18 odst. 1. Neprokáže-li se do této doby ani výše rozhodných příjmů, postupuje se podle odstavce 1 věty třetí a čtvrté.

(3) Pokud trvá nárok na přídatku na dítě i za čtvrté čtvrtletí kalendářního roku, náleží výplata dávky pouze tehdy, jestliže je pro nárok na tuto dávku prokázáno trvání podmínky nezaopatřenosti dítěte. Neprokáže-li se nezaopatřenost dítěte do 30. září daného kalendářního roku, zastaví se výplata přídatku na dítě od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat nezaopatřenost dítěte, pokud v odůvodněných případech krajská pobočka Úřadu práce neumožní prokázání nezaopatřenosti dítěte v pozdějším termínu. Neprokáže-li se nezaopatřenost dítěte ani do konce tohoto čtvrtého kalendářního čtvrtletí, nárok na přídatku na dítě zaniká.

(4) Prokáže-li se nárok na výplatu přídatku na dítě za dobu, za kterou výplata této dávky podle výše zmíněných odstavců nenáležela, přídatku na dítě se doplatí zpětně za dobu, kdy se tato dávka nevyplácela. Prokáže-li se nárok na přídatku na dítě za dobu po zániku nároku na tuto dávku podle výše zmíněných odstavců, nárok na přídatku na dítě opětovně vznikne zpětně za celou dobu, za niž byly podmínky pro nárok splněny. Zpětně lze přídatku na dítě přiznat podle věty první a druhé nejdéle na dobu stanovenou v § 54 odst. 2 věty první.

(5) Příspěvek na bydlení se přiznává na období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, jsou-li splněny podmínky nároku na tuto dávku jen po tuto kratší dobu. Příspěvek na bydlení náležející podle věty první se v rámci uvedeného období vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na tuto dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí. Je-li příspěvek na bydlení vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí se prokáže výše rozhodných příjmů za kalendářní čtvrtletí, k jehož poslednímu dni byla dávka vyplacena. Neprokáže-li se rozhodný příjem podle věty třetí, zastaví se výplata příspěvku na bydlení od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů pro výplatu příspěvku na bydlení na následující kalendářní čtvrtletí. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měla uvedená dávka vyplácet, nárok na příspěvek na bydlení zaniká. Ustanovení věty třetí až páté neplatí, jde-li o příspěvek na bydlení vyplácený k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí končícího dnem 30. června. Ustanovení věty třetí až šesté se vztahuje také na prokazování nákladů na bydlení. Prokáže-li se nárok na výplatu příspěvku na bydlení za dobu, za kterou výplata této dávky podle

tohoto odstavce nenáležela, nebo prokáže-li se nárok na příspěvek na bydlení za dobu zániku nároku na tuto dávku podle tohoto odstavce, postupuje se obdobně podle odstavce 4.

(6) Je-li při vyhodnocování nároku na příspěvek na bydlení nebo v průběhu výplaty příspěvku na bydlení pochybnost, zda byt je vhodným bytem pro bydlení podle § 24a, provede krajská pobočka Úřadu práce šetření v místě za účelem ověření těchto skutečností. Kontrolu, zda byt splňuje základní standardy pro bydlení uvedené v § 24a odst. 2, provádí pro účely tohoto zákona na žádost krajské pobočky Úřadu práce orgán ochrany veřejného zdraví a obecný stavební úřad. Při provádění kontroly podle věty druhé se postupuje podle kontrolního řádu.

(7) Zjistí-li krajská pobočka Úřadu práce v průběhu poskytování příspěvku na bydlení svým šetřením nebo na základě informace, kterou jí po provedení kontroly podle odstavce 6 předá příslušný orgán, že se nejedná o byt vhodný pro bydlení, stanoví lhůtu k nápravě tohoto stavu a o lhůtě a případných následcích neprovedení nápravy bezodkladně informuje

- a) příjemce příspěvku na bydlení,
- b) vlastníka bytu,
- c) pověřený obecní úřad s podnětem k zahájení sociální práce za účelem řešení bytové situace osob, které obývají tento byt,
- d) orgán sociálně-právní ochrany dětí, pokud je v okruhu společně posuzovaných osob nezletilé dítě.

(8) Není-li ve lhůtě stanovené podle odstavce 7 krajská pobočka Úřadu práce informována o zjednání nápravy stavu, v jehož důsledku byt nebyl vhodný pro bydlení, příspěvek na bydlení odejme, a to od počátku kalendářního čtvrtletí následujícího po dni, ve kterém uplynula lhůta pro zjednání nápravy stavu, v jehož důsledku byt nebyl vhodný pro bydlení. Řízení o odejmutí příspěvku na bydlení podle věty první se nezahájí, pokud dojde k nápravě stavu alespoň do posledního dne kalendářního čtvrtletí, ve kterém uplynula lhůta pro zjednání nápravy.

(689) Splňuje-li oprávněná osoba po část kalendářního měsíce nárok na dávku podle tohoto zákona v nižší výměře a po část tohoto kalendářního měsíce nárok na tutéž dávku ve vyšší výměře, náleží za kalendářní měsíc dávka ve výši odpovídající vyšší výměře dávky.

(7910) Splňuje-li oprávněná osoba podmínky nároku na dávky uvedené v § 2 písm. a) bodech 1 a 2, jen po část kalendářního měsíce, náleží tyto dávky ve výši, v jaké náleží za kalendářní měsíc.

(81011) Nedosahují-li dávky za kalendářní měsíc částky 50 Kč, náležejí v této částce.

* * *

§ 54a

Zvláštní ustanovení o důsledcích neplnění povinné školní docházky dítěte

(1) Jestliže byl alespoň jednomu z rodičů pravomocně uložen správní trest podle zvláštního právního předpisu za **neplnění povinného předškolního vzdělávání** a neplnění povinností souvisejících s řádným plněním povinné školní docházky staršího dítěte v rodině, tak se z celkové částky rodičovského příspěvku, který náleží rodiči z titulu péče o nejmladší dítě v rodině, odečítá částka 22 800 Kč. Jestliže počínaje kalendářním měsícem následujícím po kalendářním měsíci, ve kterém nabylo právní moci rozhodnutí o uložení správního trestu uvedené ve větě první, již je nárok na částku rodičovského příspěvku nižší než 22 800 Kč, odečte se tato zbývající částka od celkové částky rodičovského příspěvku. Rozdíl mezi částkou 22 800 Kč a zbývající částkou rodičovského příspěvku podle věty druhé je přeplatkem na rodičovském příspěvku, který je rodič povinen vrátit.

(2) Rodič pobírající rodičovský příspěvek v případech, kdy jemu nebo druhému z rodičů

byl pravomocným rozhodnutím uložen správní trest podle zvláštního právního předpisu, je povinen písemně oznámit orgánu státní sociální podpory, který mu vyplácí rodičovský příspěvek, že jemu nebo druhému z rodičů byl pravomocným rozhodnutím uložen správní trest za neplnění povinností souvisejících s plněním povinné školní docházky dítěte v rodině, a to do 8 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Orgán, který pravomocně rozhodl o uložení správního trestu rodiči za neplnění povinností souvisejících s plněním povinné školní docházky dítěte podle zvláštního právního předpisu, je povinen písemně oznámit orgánu státní sociální podpory, který rodiči vyplácí rodičovský příspěvek, že tento správní trest uložil, a to do 8 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

* * *

§ 58

(1) Dávky vyplácí krajská pobočka Úřadu práce, která je příslušná k rozhodování o dávkách.

(2) Dojde-li v době, ve které je vyplácena dávka uvedená v § 2 písm. a) bodech 1 a 2, § 2 písm. b) bodu 1 ke změně ~~místa, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu~~ **místní příslušnosti podle § 66 odst. 2**, zastaví krajská pobočka Úřadu práce, která byla před touto změnou k výplatě dávky příslušná, výplatu dávky, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž se o změně ~~trvalého pobytu oprávněné osoby~~ **místní příslušnosti** dozvěděla. Krajská pobočka Úřadu práce uvedená v předchozí větě předá krajské pobočce Úřadu práce příslušné podle ~~místa trvalého pobytu oprávněné osoby~~ **§ 66 odst. 2** podklady, na jejichž základě byla dávka přiznána. Příslušná krajská pobočka Úřadu práce vyplácí dávku od měsíční splátky následující po měsíci, v němž byla dávka zastavena.

(3) Dávka se vyplácí v české měně převodem na platební účet určený příjemcem dávky, nebo poštovním poukazem, a to podle rozhodnutí příjemce dávky. Oprávněná osoba je povinna v žádosti uvést, kterým z uvedených způsobů jí má být dávka vyplácena. Požádá-li příjemce dávky o změnu způsobu výplaty dávky, je krajská pobočka Úřadu práce povinna provést změnu způsobu výplaty dávky od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla žádost o změnu výplaty doručena.

* * *

§ 65

Kontrolní činnost

(1) Orgány státní sociální podpory, které o dávce rozhodují nebo ji vyplácí, popřípadě orgány státní sociální podpory příslušné rozhodovat, mají právo přezkoumat správnost a úplnost podkladů předložených právníckými a fyzickými osobami uvedenými v § 63 v řízení o dávce státní sociální podpory. Právo přezkoumat správnost a úplnost podkladů podle věty první se nevztahuje na podklady předložené jinými státními orgány, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Zaměstnanci zařazení v orgánech státní sociální podpory uvedených v odstavci 1 větě první pověřeni provedením kontroly mají oprávnění kontrolovat u právníckých nebo fyzických osob plnění povinností uložených v § 63. Jde-li o banky, týká se oprávnění kontrolovat podle věty první jen povinností, které banka plní podle § 63 jako zaměstnavatel osoby, jejíž údaje se pro nárok nebo výši dávky zjišťují. Věta druhá platí obdobně pro oprávnění kontrolovat státní orgán, který plní povinnosti podle § 63 jako zaměstnavatel osoby, jejíž údaje se pro nárok nebo výši dávky zjišťují.

(3) Zaměstnanci orgánu státní sociální podpory jsou oprávněni na základě souhlasu žadatele o příspěvek na bydlení nebo příjemce příspěvku na bydlení v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, které osoba a s ní společně posuzované osoby užívají, a to s cílem provádět šetření v místě pro zjištění podmínek nároku na příspěvek

na bydlení a jeho výši. **Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušným orgánem státní sociální podpory jako doložkou služebního průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávajícího orgánu státní sociální podpory.** Pokud žadatel o příspěvek na bydlení nebo příjemce příspěvku na bydlení nebo osoba společně posuzovaná nedá souhlas se vstupem do obydlí, nebo znemožní provedení šetření v místě k ověření skutečností rozhodných pro nárok na příspěvek na bydlení nebo jeho výši, orgán státní sociální podpory příspěvek na bydlení nepřizná nebo odejme; rozhodnutí o odejmutí může být prvním úkonem ve správním řízení.

(4) Oprávnění ke vstupu do obydlí, které žadatel o příspěvek na bydlení nebo příjemce příspěvku na bydlení a s ním společně posuzované osoby užívají, s cílem provádět kontrolu plnění základních standardů pro bydlení podle § 24a odst. 2 mají se souhlasem žadatele o příspěvek na bydlení nebo příjemce příspěvku na bydlení také zaměstnanci orgánů veřejného zdraví a obecných stavebních úřadů, kteří se prokáží služebním průkazem.

§ 66

Orgány rozhodující o dávkách

(1) O dávkách rozhodují krajské pobočky Úřadu práce.

~~(2) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce se řídí místem, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu podle zvláštních předpisů, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 3).~~

(2) Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce se řídí

a) místem, kde oprávněná osoba na území České republiky bydlí,

**b) nelze-li místo určit podle písmene a), jiným místem, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu podle zvláštních právních předpisů^{1c)},
pokud tento zákon nestanoví jinak.**

* * *

§ 68

Náležitosti žádosti

(1) Žádost o dávku musí obsahovat kromě náležitostí stanovených správním řádem

a) určení, jakým způsobem má být dávka vyplácena, popřípadě vyplacena (§ 58 odst. 2),

b) doklad o výši příjmu oprávněné osoby a společně s ní posuzovaných osob (§ 5) v rozhodném období (§ 6) v případech, kdy je přiznání dávky podmíněno příjmem,

c) jde-li o rodičovský příspěvek,

1. doklad o době pobírání peněžité pomoci v mateřství nebo nemocenského poskytovaného v souvislosti s porodem a doklad o výši jejich vyměřovacího základu,

2. jméno, příjmení, rodné číslo, místo pobytu nejmladšího dítěte v rodině, které zakládá nárok na rodičovský příspěvek, a dalších dětí v rodině mladších 4 let, které by s ohledem na věk mohly zakládat nárok na rodičovský příspěvek,

3. jméno, příjmení, rodné číslo a místo pobytu dalších osob tvořících rodinu podle § 31 odst. 1,

4. volbu nároku na rodičovský příspěvek a jeho výši, pokud rodič tuto volbu provádí při podání žádosti o rodičovský příspěvek,

- d) skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte, je-li to pro nárok na dávku nebo její výši potřebné,
- e) ~~doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy nebo na základě vlastnictví k nemovitosti, doklad o výši nájemného, nákladů za plnění poskytovaná s užíváním bytu a nákladů uvedených v § 25 odst. 1 písm. c), jde-li o žádost o příspěvek na bydlení,~~
- e) **jde-li o příspěvek na bydlení,**
- 1. doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy nebo na základě vlastnictví k nemovitosti,**
 - 2. doklad o výši nájemného, nákladů za plnění poskytovaná s užíváním bytu a nákladů uvedených v § 25 odst. 1 písm. c),**
 - 3. prohlášení, že byt, na který je příspěvek na bydlení žádán, splňuje základní standardy pro bydlení podle § 24a odst. 2,**
- f) doklad o době a výši poskytování náhrady uvedené v § 5 odst. 1 písm. b) bodu 53i),
- g) výši poskytovaného výživného nebo obdobného plnění podle § 5 odst. 1 písm. b) bodu 1 a údaj o tom, která z osob společně posuzovaných výživné nebo obdobné plnění poskytovala,
- h) skutečnosti prokazující, že jde o dítě zakládající nárok na porodné.

(2) Rozhodné příjmy v rozhodném období se prokazují dokladem, kterým je

a) potvrzení, jde-li o příjmy uvedené

1. v § 5 odst. 1 písm. a) bodech 1, 2 a 4 a písm. c), d) a h),

2. v § 5 odst. 1 písm. b) bodech 2 až 10,

3. v § 5 odst. 1 písm. e), jedná-li se o příjmy obdobné příjmům uvedeným v bodu 1 a lze je prokázat potvrzením,

b) prohlášení o výši příjmu, jde-li o ostatní příjmy.

(3) Pokud jsou některé z příjmů prokazovány způsobem uvedeným v odstavci 2 písm. b), může orgán státní sociální podpory rozhodující o dávce v případě pochybností požádat o potvrzení o takovém příjmu, nebrání-li tomu vážná překážka.

(4) Potvrzení o povinné školní docházce, jde-li o školní rok začínající v kalendářním roce, v němž dítě dovršilo patnáctý rok věku, a o roky povinné školní docházky po tomto roce následující, a potvrzení o přípravě na budoucí povolání pro prokázání nezaopatřenosti dítěte [odstavec 1 písm. f)] se předkládají každoročně vždy nejpozději do 30. září, pokud v jednotlivých případech krajská pobočka Úřadu práce neumožní, že lze potvrzení předložit v pozdějším termínu.

(5) Lze-li skutečnosti uvedené v odstavci 1 ověřit z rozhodnutí příslušných orgánů²¹⁾ nebo z jiných dokladů, nevyžaduje se přiložení potvrzení.

* * *

§ 70

(1) Rozhoduje-li krajská pobočka Úřadu práce o dávce v případech, kdy se nevydává rozhodnutí, je povinna žadateli doručit písemné oznámení o dávce a její výši, není-li dále stanoveno jinak. Písemné oznámení se nedoručuje, nenáleží-li výplata dávky podle § 51 odst. 1 věty třetí a v případech zastavení výplaty dávky podle § 51 odst. 2 věty čtvrté, odst. 3 věty druhé a odst. 5 věty čtvrté. Písemné oznámení o dávce se nedoručuje do vlastních rukou.

(2) Proti postupu uvedenému v odstavci 1 lze uplatnit námitky do ~~30~~ **15** dnů ode dne výplaty

a) první splátky dávky po jejím přiznání nebo ode dne výplaty dávky,

b) první splátky rodičovského příspěvku po změně jeho výše, nebo

c) zbývající částky rodičovského příspěvku spolu s částkou náležející za předcházející kalendářní měsíc podle § 30 odst. 6.

(3) V případech podle § 67 odst. 2 věty druhé lze uplatnit námitky do 30 15 dnů ode dne první splátky dávky po změně její výše nebo ode dne odnětí nebo zastavení výplaty dávky.

(4) Námitky se podávají písemně u příslušné krajské pobočky Úřadu práce, která dávku přiznala. Krajská pobočka Úřadu práce vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí o dávce. K námitkám, které byly podány opožděně, se nepřihlíží.

(5) Oznámení se nedoručuje, dojde-li ke změně dávky z důvodu zvýšení částek životního minima nebo u nezaopatřeného dítěte z důvodu dosažení věku stanoveného pro používání vyšší částky životního minima. Pro podání námitek platí odstavce 2 až 4 obdobně.

(6) O zvýšení či snížení přídatku na dítě provede krajská pobočka Úřadu práce na základě získaných údajů pouze záznam, který založí do spisu. Proti tomuto postupu lze uplatnit námitky, pro jejichž podání platí odstavce 2 až 4 obdobně.

Platné znění částí zákona č. č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, s vyznačením navrhovaných změn

* * *

§ 7

(1) Za započitatelné příjmy se pro účely tohoto zákona považují

- a) příjmy ze závislé činnosti ~~uvedené v zákoně o daních z příjmů¹²⁾~~,
- b) příjmy ze samostatné činnosti ~~uvedené v zákoně o daních z příjmů¹⁴⁾~~,
- c) příjmy z kapitálového majetku uvedené v zákoně o daních z příjmů¹⁵⁾, pokud nejde o plnění ze zákonného pojištění,
- d) příjmy z nájmu podle zákona o daních z příjmů¹⁶⁾,
- e) ostatní příjmy uvedené v zákoně o daních z příjmů, při kterých dochází ke zvýšení majetku¹⁷⁾,

a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, po odpočtu daně z příjmů a pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pokud nebyla pojistná zahrnuta do těchto výdajů; příjmy z podnikání jsou však u osoby, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou podle zákona o daních z příjmů¹⁸⁾, předpokládané příjmy, a výdaji vynaloženými na jejich dosažení, zajištění a udržení jsou předpokládané výdaje, na jejichž základě byla stanovena daň paušální částkou.

(2) Za započitatelné příjmy se pro účely tohoto zákona dále považují

- a) dávky nemocenského pojištění (péče) a důchodového pojištění,
- b) podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci¹⁹⁾,
- c) plnění z pojištění pro případ dožití určitého věku,
- d) výživné a příspěvek na výživu rozvedeného manžela a neprovdané matce, s výjimkou těch uvedených příjmů, které byly vyplaceny z příjmů osoby, která se pro účely stanovení započitatelných příjmů považuje za společně posuzovanou osobu s osobou, která takové příjmy přijala,
- e) dávky státní sociální podpory a dávky pěstounské péče³¹⁾, s výjimkou příspěvku na bydlení a jednorázových dávek,
- f) příspěvek na živobytí¹⁾,
- g) mzdové nároky vyplacené Úřadem práce České republiky - krajskou pobočkou, popřípadě pobočkou pro hlavní město Prahu podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů²⁰⁾,
- h) příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob a jsou od této daně osvobozeny²¹⁾, nejde-li o příjmy uvedené v písmenech a) až g) nebo v odstavci 5, s výjimkou

1. příjmů ze závislé činnosti osvobozených od daně z příjmů fyzických osob²²⁾, kromě příjmů uvedených v písmenech i), j), ~~k)~~ a l) a k),
 2. přijaté náhrady škody, náhrady nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, úmrtného a příspěvku na pohřeb podle zvláštních právních předpisů, plnění z pojištění odpovědnosti za škody a finančních prostředků na odstranění následků živelní pohromy,
 3. peněžní pomoci obětem trestné činnosti,
 4. sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem,
 5. podpory a příspěvků z prostředků fundace a spolku,
 6. příjmů plynoucích z doplatku na bydlení a mimořádné okamžité pomoci podle zákona o pomoci v hmotné nouzi^{22a)},
 7. příjmu plynoucího z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách^{22b)}, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou patřící do okruhu společně posuzovaných osob podle § 4,
 8. stipendií,
 9. příjmů ve formě náhrady účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s darováním a odběrem krve a jejích složek, tkání, buněk nebo orgánů, pokud se tato náhrada poskytuje podle jiných právních předpisů,
 10. náhrad (příspěvků) pobytových výloh poskytovaných orgány Evropské unie zaměstnancům (národním expertům) vyslaným k působení do institucí Evropské unie,
 11. příjmu plynoucího ve formě daňového bonusu,
- a to ve výši po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů²³⁾,
- i) zvláštní příplatek nebo příplatek za službu v zahraničí poskytovaný podle zvláštních právních předpisů vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů²⁴⁾ vyslaným v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů mimo území České republiky po dobu působení v zahraničí, a to ve výši po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů²³⁾,
 - j) příjem získaný ve formě náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu nebo snížené odměny za dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény podle zvláštních právních předpisů^{24a)}, a to ve výši po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů²³⁾,
 - ~~k) příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy,~~
 - kl) příjmy ze závislé činnosti vykonávané na území České republiky, plynoucí poplatníkům daně z příjmů fyzických osob, kteří jsou daňovými nerezidenty, od zaměstnavatelů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, podle zákona o daních z příjmů,
 - ml) další opakující se nebo pravidelné příjmy.

(3) Za příjem se považují též příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v odstavcích 1 a 2 v částce, v jaké byly vyplaceny, popřípadě po odpočtu výdajů, daní, pojistného a příspěvku uvedených v odstavcích 1 a 2.

(4) Je-li příjem uvedený v odstavcích 1 a 2 vyplácen v cizí měně, přepočte se na českou měnu podle příslušného kursu vyhlášeného Českou národní bankou platného k prvnímu dni období, za které se zjišťuje příjem, není-li dále stanoveno jinak. Pro přepočet měn, u nichž Česká národní banka nevyhlašuje příslušný kurs, se použije kurs této měny obvykle používaný bankami v České republice k prvnímu dni období, za které se zjišťuje příjem. Je-li příjem vyplácený v cizí měně předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů, přepočte se na českou měnu způsobem platným pro účely daně z příjmů, a to v případech, kdy je obdobím, za něž se příjem zjišťuje, kalendářní rok.

~~(5) Za příjem se nepovažuje příspěvek na péči²⁵⁾, část příspěvku na úhradu potřeb dítěte náležející z důvodu závislosti na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I až IV²⁶⁾, příspěvek na mobilitu²⁷⁾, příspěvek na zvláštní pomůcku²⁷⁾, příjem z prodeje nemovité věci a z odstupného za uvolnění bytu použitý k úhradě nákladů na uspokojení bytové potřeby a zvláštní příspěvek k důchodu podle zvláštních právních předpisů²⁸⁾. Za příjem se dále nepovažuje příjem plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit, nebo z titulu urovnání záležitosti před Evropským soudem pro lidská práva na základě smíru nebo jednostranného prohlášení vlády ve výši, kterou se Česká republika zavázala uhradit^{28a)}. Za příjem se dále také nepovažuje příjem plynoucí z titulu odškodnění přiznaného mezinárodním trestním soudem, mezinárodním trestním tribunálem, popřípadě obdobným mezinárodním soudním orgánem, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.~~

(5) Za příjem se pro účely tohoto zákona nepovažují

- a) příspěvek na péči²⁵⁾,**
- b) část příspěvku na úhradu potřeb dítěte náležející z důvodu závislosti na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I až IV²⁶⁾,**
- c) příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku²⁷⁾,**
- d) příjem z prodeje nemovité věci a z odstupného za uvolnění bytu použitý k úhradě nákladů na uspokojení bytové potřeby a zvláštní příspěvek k důchodu podle zvláštních právních předpisů²⁸⁾,**
- e) příjem plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit, nebo z titulu urovnání záležitosti před Evropským soudem pro lidská práva na základě smíru nebo jednostranného prohlášení vlády ve výši, kterou se Česká republika zavázala uhradit^{28a)},**
- f) příjem plynoucí z titulu odškodnění přiznaného mezinárodním trestním soudem, mezinárodním trestním tribunálem, popřípadě obdobným mezinárodním soudním orgánem, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních,**
- g) příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy,**
- h) příjmy ze závislé činnosti uvedené v zákoně o daních z příjmů, které náležely nezaopatřenému dítěti za měsíc červenec a srpen, a to ve výši po odpočtu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, po odpočtu daně z příjmů připadající na tyto příjmy a případně po odpočtu částky, která se považuje za příjem z důvodu bezplatného používání motorového vozidla pro služební i soukromé účely podle zákona o daních z příjmů.**

1) Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

12) § 6 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

13) § 6 odst. 10 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

14) § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

15) § 8 odst. 1 písm. a) až e) a písm. g) a h) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pokud nejde o plnění ze zákonného pojištění,

16) § 9 odst. 1 a 7 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. § 10 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

17) § 10 odst. 1 a § 10 odst. 9 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

18) § 7a zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

19) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

- 20) Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 21) § 4 odst. 1 a § 6 odst. 9 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22) § 6 odst. 9 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22a) § 33 a násl. a § 36 a násl. zákona č. 111/2006 Sb., ve znění zákona č. 261/2007 Sb.
- 22b) § 7 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 23) § 5 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 24) Například § 11 odst. 3 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, § 119 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.
- 24a) Například § 192 až 194 zákoníku práce, § 34 odst. 4 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, § 73 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 48 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 53 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
- 25) § 11 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 26) § 47f odst. 3 a 4 zákona č. 359/1999 Sb.
- 27) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.
- 28) Část první hlava druhá zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů.
- 28a) Čl. 37 odst. 1 a čl. 39 a 41 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, uveřejněné pod č. 209/1992 Sb., ve znění Protokolu č. 11 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, kterým se mění kontrolní mechanismus v ní ustavený, uveřejněného pod č. 243/1998 Sb.
- 25) § 11 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 26) § 47f odst. 3 a 4 zákona č. 359/1999 Sb.
- 27) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 28) Část první hlava druhá zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů.
- 28a) Čl. 37 odst. 1 a čl. 39 a 41 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, uveřejněné pod č. 209/1992 Sb., ve znění Protokolu č. 11 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, kterým se mění kontrolní mechanismus v ní ustavený, uveřejněného pod č. 243/1998 Sb.

§ 8

~~Způsob zápočtu příjmů ze samostatné činnosti~~

- ~~(1) Za započitatelný příjem za kalendářní měsíc se u osoby, která má nebo měla příjmy uvedené v § 7 odst. 1 písm. b), považuje~~
- ~~a) částka odpovídající měsíčnímu průměru těchto příjmů za období uvedené v daňovém přiznání za předchozí zdaňovací období zahrnující kalendářní měsíce, v nichž byla alespoň po část měsíce vykonávána činnost, z níž měla osoba příjmy uvedené v § 7 odst. 1 písm. c),~~
 - ~~b) částka odpovídající jedné dvanáctině příjmů poplatníka daně z příjmů fyzických osob stanovené paušální částkou podle zákona o daních z příjmů¹⁸⁾,~~
- ~~— není-li dále stanoveno jinak.~~
- ~~(2) Za započitatelný příjem osoby uvedené v odstavci 1 se však považuje nejméně částka ve výši 50 % měsíční průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok s tím, že tato částka se zaokrouhluje na celé stokoruny dolů a vyhláší ji Ministerstvo práce a sociálních věcí na základě údajů Českého statistického úřadu sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů. Tato částka se považuje za minimální příjem osoby uvedené v odstavci 1 vždy od 1. července roku, v němž došlo k vyhlášení průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok, do 30. června následujícího kalendářního roku. Částka uvedená ve větě první se nepoužije, jde-li o osobu vykonávající výdělečnou činnost, která se považuje~~

podle zákona o důchodovém pojištění za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost²⁹), nebo o osobu, jejíž činnost se nepovažuje podle zákona o důchodovém pojištění za činnost osoby samostatně výdělečně činné proto, že tuto činnost nevykonává soustavně³⁰).

~~— (3) U osoby samostatně výdělečně činné, která nemá příjem ze samostatné výdělečné činnosti, ale nepřerušila výkon této činnosti ani jí tato činnost nebyla pozastavena, se za příjem považuje částka uvedená v odstavci 2; to neplatí, jde-li o osobu vykonávající činnost, která se považuje podle zákona o důchodovém pojištění za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost²⁹), nebo o osobu, jejíž činnost se nepovažuje podle zákona o důchodovém pojištění za činnost osoby samostatně výdělečně činné proto, že tuto činnost nevykonává soustavně³⁰).~~

~~— (4) U osoby, která má nebo měla příjmy uvedené v § 7 odst. 1 písm. b) a za předechozí zdaňovací období nepodala přiznání k dani z příjmů a která není poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, se vychází z těchto příjmů za zdaňovací období předcházející takovému období. V případě, že tato osoba v předcházejícím zdaňovacím období podnikatelskou ani jinou samostatnou výdělečnou činnost ještě nevykonávala, vychází se nejméně z poloviny částky uvedené v odstavci 2. U osoby, na kterou se nevztahuje nejnižší započítatelný příjem podle odstavce 2, se vychází z poloviny částky uvedené v odstavci 2 až do konce kalendářního měsíce, ve kterém podá daňové přiznání, nebo sama určí výši příjmu, pokud není povinna podat daňové přiznání.~~

§ 8

Způsob zápočtu příjmů ze samostatné činnosti

(1) Vykonává-li osoba v rozhodném období samostatnou výdělečnou činnost podle svého prohlášení, započítává se jí jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu za každý měsíc

a) jedna dvanáctina příjmů uvedených v daňovém přiznání za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, a to bez ohledu na to, kolik měsíců osoba ve zdaňovacím období samostatnou výdělečnou činnost vykonávala a zda tato činnost byla ve zdaňovacím období vykonávána jako činnost hlavní nebo vedlejší, nebo

b) jedna dvanáctina příjmů, jde-li o příjmy podléhající dani z příjmů stanovenou paušální částkou, ze kterých byla stanovena daň paušální částkou, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Jde-li o příjem podléhající dani z příjmů stanovený paušální částkou, považuje se za započítatelný příjem za kalendářní měsíc § 7 odst. 1 písm. b) předpokládaný příjem, nejméně však částka 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství.

(3) Vykonává-li osoba podle svého prohlášení v rozhodném období samostatnou výdělečnou činnost jako hlavní činnost, započítává se jí jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu vždy nejméně částka 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství.

(4) Vykonává-li osoba podle svého prohlášení v rozhodném období samostatnou výdělečnou činnost, avšak v předcházejícím zdaňovacím období samostatnou výdělečnou činnost nevykonávala, započítává se jí jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu

a) za každý měsíc, v němž vykonávala samostatnou výdělečnou činnost jako hlavní činnost, částka odpovídající 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství, nebo

b) za každý měsíc, v němž vykonávala samostatnou výdělečnou činnost jako vedlejší činnost, částka, kterou uvede ve svém prohlášení o příjmu.

(5) Částka průměrné měsíční mzdy se zjišťuje za kalendářní rok předcházející období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku a vyhláší ji Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením podle průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Českým statistickým úřadem, s tím, že tuto částku zaokrouhluje na celé stokoruny dolů.

(6) Pokud podnikání nebo jinou samostatnou výdělečnou činnost vykonávalo nezaopatřené dítě, nepovažuje se za příjem za každý z měsíců červenec a srpen částka odpovídající jedné dvanáctině ročního příjmu z činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, za kalendářní rok, za který se zjišťuje rozhodný příjem, nebo v případech uvedených v odstavcích 2 až 4 částka tam uvedená, jestliže činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, trvala po celý takový měsíc.